

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 28.5.2002
COM(2002) 181 τελικό

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

για τη μεταρρύθμιση της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (“Χάρτης πορείας”)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
2.	ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	5
3.	ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ	6
3.1.	Διατήρηση των πόρων και διαχείριση της αλιείας.....	6
3.2.	Επιπτώσεις της πολιτικής στον τομέα της διατήρησης στον αλιευτικό στόλο	11
3.3.	Πρόσβαση σε ύδατα και πόρους	14
3.4.	Έλεγχος και εφαρμογή	15
3.5.	Διεθνής αλιεία	18
3.6.	Υδατοκαλλιέργεια	21
3.7.	Η κοινωνική διάσταση της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής	21
3.8.	Οικονομική διαχείριση της αλιείας στην Ένωση	26
3.9.	Αποτελεσματική και συμμετοχική λήψη αποφάσεων.....	27
3.10.	Αναθεώρηση.....	30
4.	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ	30

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία προβλέπει τη μεταρρύθμιση της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής κατά τη διάρκεια του 2002. Προβλέπει επίσης ότι το Συμβούλιο θα αποφασίσει, πριν την 31η Δεκεμβρίου 2002, για οποιεσδήποτε αναγκαίες προσαρμογές, ιδίως όσον αφορά την πρόσβαση σε ορισμένα κοινοτικά ύδατα¹.

Τον Μάρτιο του 2001, η Επιτροπή δημοσίευσε την έκθεση για την κατάσταση της αλιείας στην Κοινότητα², η οποία προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και την Πράσινη Βίβλο για το Μέλλον της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής³, η οποία εξετάζει τις αδυναμίες και προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Κοινή Αλιευτική Πολιτική και παρουσιάζει έναν αριθμό επιλογών για τη μεταρρύθμισή της.

Το πρώτο πρόβλημα που αντιμετωπίζει η Κοινή Αλιευτική Πολιτική είναι η ανησυχητική κατάσταση πολλών ιχθυαποθεμάτων που βρίσκονται εκτός ασφαλών βιολογικών ορίων. Τα μεγέθη και οι εκφορτώσεις των αποθεμάτων μειώθηκαν δραματικά κατά τη διάρκεια των τελευταίων 25 ετών. Για πολλά σημαντικά από εμπορικής απόψεως βενθοπελαγικά αποθέματα, ο αριθμός των ώριμων ψαριών ήταν σχεδόν διπλάσιος κατά τις αρχές της δεκαετίας του '70 απ'ό,τι κατά τα τέλη της δεκαετίας του '90. Εάν συνεχιστεί η σημερινή τάση, πολλά κοινοτικά ιχθυαποθέματα θα καταρρεύσουν⁴.

Ταυτόχρονα, η αλιευτική ικανότητα των κοινοτικών στόλων υπερβαίνει κατά πολύ εκείνη που απαιτείται για την αλίευση κατά βιώσιμο τρόπο των διαθέσιμων αλιευτικών πόρων. Οι πλέον πρόσφατες επιστημονικές συμβουλές του ICES δείχνουν ότι, προκειμένου να εξασφαλιστεί η βιώσιμη αλιεία, το επίπεδο της θνησιμότητας, λόγω της αλιείας, των κυριοτέρων κοινοτικών ιχθυαποθεμάτων πρέπει να μειωθεί κατά το ένα τρίτο μέχρι και κατά το ήμισυ, ανάλογα με τον τύπο της αλιείας (πλατύψαρα, άλλα βενθοπελαγικά, πελαγικά) και ανάλογα με την περιοχή αλίευσης.

Εκτός από τους συρρικνούμενους αλιευτικούς πόρους και την υπερβολική αλιευτική ικανότητα του στόλου, το μεγαλύτερο μέρος του κοινοτικού αλιευτικού τομέα αντιμετωπίζει οικονομική αστάθεια, χαμηλά κέρδη και απασχόληση η οποία παρουσιάζει σταθερή μείωση. Κατά την περίοδο 1990-1998, σημειώθηκε απώλεια 66.000 θέσεων απασχόλησης στον τομέα της αλίευσης παρουσιάζοντας μία συνολική μείωση 22%. Κατά την ίδια περίοδο, η απασχόληση στον τομέα της μεταποίησης μειώθηκε κατά 14%.

Οι ισχύουσες ρυθμίσεις ελέγχου και εφαρμογής ήταν ανεπαρκείς για την εξασφάλιση ομοιομορφίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση υπονομεύοντας κατά τον τρόπο αυτό την αξιοπιστία της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής.

¹ Άρθρο 14 του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΟΚ) αριθ. 3760/92 της 20ής Δεκεμβρίου 1992 για τη θέσπιση κοινοτικού πλαισίου για την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια, ΕΕ L 389, 31.12.1992, σ. 1.

² SEC(2001) 418, 419, 420, 20.3.2001

³ COM(2001) 135 τελικό, 20.3.2001

⁴ Κατάλογος κοινοτικών ιχθυαποθεμάτων, τα οποία βρίσκονται επί του παρόντος εκτός ασφαλών βιολογικών ορίων, παρατίθεται στο παράρτημα 1.

Οι ενδιαφερόμενοι παράγοντες του κλάδου δεν είχαν επαρκή συμμετοχή στη διαμόρφωση της πολιτικής. Η έλλειψη αυτή συμμετοχής υπονομεύει τη στήριξη και την τήρηση των λαμβανομένων μέτρων διατήρησης.

Το διεθνές περιβάλλον μεταβλήθηκε δραματικά κατά τη διάρκεια της τελευταίας εικοσαετίας. Οι θεμιτές επιδιώξεις πολλών αναπτυσσόμενων κρατών για την ανάπτυξη της αλιείας τους και οι απαιτήσεις μιας βιώσιμης ανάπτυξης και υπεύθυνης αλιείας επιβάλλουν νέες προκλήσεις στην Κοινή Αλιευτική Πολιτική.

Η αυξημένη ζήτηση προϊόντων αλιείας και οι υψηλές τιμές των ψαριών που αντανακλούν τον σπάνιο χαρακτήρα τους προστάτευσαν το εισόδημα των αλιέων από τις επιπτώσεις της μείωσης των αποθεμάτων. Η τάση αυτή θα πρέπει να μειώσει την ανάγκη δημόσιας οικονομικής στήριξης στον τομέα της αλιείας.

Η Επιτροπή ξεκίνησε, με βάση την Πράσινη Βίβλο, μία ευρεία διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Πραγματοποιήθηκε δημόσια συζήτηση από την Επιτροπή στις Βρυξέλλες τον Ιούνιο του 2001. Υποβλήθηκαν περισσότερα από 300 σχόλια σχετικά με την Πράσινη Βίβλο στην Επιτροπή από τα κράτη μέλη, από περιφερειακές και τοπικές αρχές, από κυβερνητικούς οργανισμούς, από τον κλάδο της αλιείας, μεταποίησης και υδατοκαλλιέργειας, από αλιεργάτες, από ερασιτέχνες αλιείς, από μη κυβερνητικούς οργανισμούς που ασχολούνται με περιβαλλοντικές και αναπτυξιακές πολιτικές καθώς και από άλλα ενδιαφερόμενα μέρη⁵.

Διάφορες συζητήσεις πραγματοποιήθηκαν στο Συμβούλιο αλιείας κατά τη διάρκεια του 2001 στο πλαίσιο της Πράσινης Βίβλου. Τον Ιανουάριο του 2002, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέδωσε ψήφισμα για “μία αλιευτική πολιτική που στηρίζεται στη λογική και υπεύθυνη διαχείριση των πόρων που έχει ως βάση την προστασία των ιχθυοαποθεμάτων και τη διατήρηση του τρόπου ζωής εκείνων που εξαρτώνται παραδοσιακά από τη θάλασσα και προστατεύει την θεμελιώδη αρχή η οποία απορρέει από τους στόχους αυτούς, δηλαδή τη σχετική σταθερότητα: μία πολιτική, η οποία διευκολύνει ένα δίκαιο και ισότιμο καθεστώς κατανομής των αλιευτικών πόρων, το οποίο να έχει σχεδιαστεί σύμφωνα με τις ειδικές ανάγκες των περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία και το οποίο είναι αμερόληπτο, σταθερό, εφαρμόσιμο και υπό κοινοτικό έλεγχο”. Η Κοινωνική και Οικονομική Επιτροπή και η Επιτροπή των Περιφερειών εξέδωσαν επίσης γνώμες μετά τη δημοσίευση της Πράσινης Βίβλου.

Η συζήτηση για το μέλλον της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής αποκάλυψε σαφέστερα όχι μόνο τις ελλείψεις και τις εσωτερικές συστημικές αδυναμίες της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, όπως είναι η ανεπαρκής εφαρμογή, η έλλειψη πολυετούς προοπτικής διαχείρισης, η πλεονάζουσα αλιευτική ικανότητα του στόλου και η ανεπαρκής συμμετοχή των ενδιαφερομένων του κλάδου, αλλά επίσης και τις εξωτερικές προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπίσει η Κοινότητα κατά τα προσεχή έτη λόγω των νέων τάσεων που παρουσιάζονται στον τομέα της αλιείας.

⁵

Από τη διαβούλευση διαπιστώθηκε ευρεία στήριξη όσον αφορά την ανάγκη μιας ουσιαστικής μεταρρύθμισης των υφιστάμενων μέσων πολιτικής, προκειμένου να βελτιωθεί η διατήρηση των πόρων, να αυξηθεί η συμμετοχή των παραγόντων του κλάδου και να υπάρξει μεγαλύτερη ομοιομορφία στον τομέα του ελέγχου και της εφαρμογής.

Έδειξε επίσης μία ευρεία συναίνεση σχετικά με το ότι η ισχύουσα πολιτική δεν μπορεί να ανατρέψει τις αυξανόμενες απειλές σε σημαντικά ιχθυαποθέματα και να παράσχει οικονομική βιωσιμότητα στον τομέα της αλιείας.

Τέλος, η συζήτηση για τη μεταρρύθμιση έδειξε σαφώς ότι το μέλλον της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής θα επιτευχθεί μόνον εάν τεθεί στη βάση των στόχων της η περιβαλλοντική, οικονομική και κοινωνική βιωσιμότητα και εάν τεθούν πλήρως σε εφαρμογή ορθές αρχές διαχείρισης, όπως είναι η διαφάνεια, η συμμετοχή, η ανάληψη ευθυνών, η αποτελεσματικότητα και η συνεκτικότητα. Στη βάση αυτή, μπορεί να επιτευχθεί ευρεία συναίνεση μεταξύ των διαφόρων παραγόντων και των ενδιαφερομένων μερών.

Η υπερεκμετάλλευση των ιχθυαποθεμάτων αποτελεί μείζονος σημασίας απειλή για ολόκληρη την βιώσιμη ανάπτυξη. Το γεγονός αυτό προσδιορίστηκε στην κοινοτική στρατηγική για τη βιώσιμη ανάπτυξη, ενώ το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Göteborg ζήτησε η μεταρρύθμιση της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής “να αντιμετωπίσει τη συνολική αλιευτική πίεση προσαρμόζοντας την κοινοτική αλιευτική προσπάθεια στο επίπεδο των διαθέσιμων πόρων, λαμβάνοντας υπόψη την κοινωνική επίπτωση και την ανάγκη αποφυγής της υπεραλίευσης”. Αυτή είναι η πρόκληση που καλείται να αντιμετωπίσει η παρούσα δέσμη προτάσεων.

Οι σημερινές προκλήσεις και, ιδιαίτερα, η κρίσιμη κατάσταση πολλών αποθεμάτων, επιτάσσουν την εκτεταμένη και άμεση μεταρρύθμιση της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής.

Σκοπός της παρούσας ανακοίνωσης είναι η παρουσίαση του προγράμματος δράσης της Επιτροπής για τη μεταρρύθμιση της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής και ενός χάρτη πορείας για την εφαρμογή του.

2. ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η μελλοντική Κοινή Αλιευτική Πολιτική χρειάζεται σαφείς και συνεκτικούς στόχους και αρχές. Θα πρέπει επίσης να καθοριστούν οι βασικοί τομείς δραστηριοτήτων και οι προτεραιότητες.

Η μεταρρύθμιση θα πρέπει να οδηγήσει σε μία νέα Κοινή Αλιευτική Πολιτική η οποία να μπορεί να παράσχει βιώσιμη ανάπτυξη από περιβαλλοντικής, οικονομικής και κοινωνικής απόψεως. Αυτό θα επιτευχθεί μέσω μέτρων τα οποία έχουν ως στόχο :

- υπεύθυνες και βιώσιμες δραστηριότητες αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που συμβάλλουν στην επίτευξη υγιών θαλάσσιων οικοσυστημάτων,
- οικονομικά βιώσιμο και ανταγωνιστικό τομέα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας προς όφελος των καταναλωτών,
- σωστό επίπεδο διαβίωσης για εκείνους που εξαρτώνται από τις αλιευτικές δραστηριότητες.

Προκειμένου να λειτουργεί αποτελεσματικά η Κοινή Αλιευτική Πολιτική, είναι απαραίτητο να ενσωματωθούν στην πολιτική αυτή ορθές αρχές διαχείρισης. Ως εκ τούτου, η νέα Κοινή Αλιευτική Πολιτική πρέπει να έχει ως στόχο :

- την διαφάνεια, ιδίως με τη βελτίωση της ποιότητας και διαφάνειας των επιστημονικών συμβουλών και δεδομένων βάσει των οποίων λαμβάνονται οι αποφάσεις για τη διαμόρφωση της πολιτικής,
- τη συμμετοχή, μέσω μεγαλύτερης και ευρύτερης συμμετοχής των παραγόντων του τομέα σε όλα τα στάδια από τη σύλληψη έως την εφαρμογή της πολιτικής, τόσο σε τοπικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο,
- την ανάληψη ευθυνών μέσω σαφέστερου ορισμού των ευθυνών σε ευρωπαϊκό, εθνικό και τοπικό επίπεδο,
- την αποτελεσματικότητα, μέσω διαδικασιών λήψης αποφάσεων, των οποίων τα αποτελέσματα αξιολογούνται, ελέγχονται και εφαρμόζονται κατάλληλα, και
- τη συνεκτικότητα με άλλες κοινοτικές πολιτικές, ιδίως περιβαλλοντικές και αναπτυξιακές πολιτικές, μέσω μιας διατομεακής προσέγγισης.

Στο νέο αυτό πλαίσιο, η Κοινή Αλιευτική Πολιτική πρέπει να δώσει προτεραιότητα στις ενέργειες που περιγράφονται κατωτέρω.

3. ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

3.1. Διατήρηση των πόρων και διαχείριση της αλιείας

Η αποτελεσματικότερη διατήρηση και διαχείριση των αλιευτικών πόρων αποτελεί σαφή προτεραιότητα για την Κοινή Αλιευτική Πολιτική. Αποτελεί προϋπόθεση για την επίτευξη άλλων στόχων.

Οι στόχοι της νέας προσέγγισης της Επιτροπής στον τομέα της διαχείρισης της αλιείας είναι οι εξής :

- ο επαναπροσανατολισμός της διαχείρισης προς μία περισσότερο μακροπρόθεσμη προσέγγιση για τη διασφάλιση της βιώσιμης αλιείας με υψηλές αποδόσεις,
- η διαχείριση της αλιευτικής προσπάθειας σύμφωνα με βιώσιμες αλιευτικές δυνατότητες, η οποία θα απαιτήσει άμεση και σημαντική μείωση της αλιευτικής προσπάθειας·
- η ενσωμάτωση περιβαλλοντικών θεμάτων στη διαχείριση της αλιείας, ιδίως με την συμβολή στην προστασία της βιοποικιλότητας·
- η μετακίνηση προς μία προσέγγιση της διαχείρισης της αλιείας που θα στηρίζεται στο οικοσύστημα·
- η καλύτερη χρήση των αλιευόμενων πόρων και η αποφυγή απορρίψεων,
- η στήριξη της παροχής επιστημονικών συμβουλών υψηλής ποιότητας.

Η Επιτροπή πιστεύει ότι οι στόχοι αυτοί θα πρέπει να αποτελέσουν τη βάση για τη διαχείριση της αλιείας στην Κοινότητα και στα διεθνή ύδατα.

Για την εκπλήρωση των στόχων αυτών η Επιτροπή προτείνει :

Ένα νέο πολυετές πλαίσιο για τη διατήρηση των αλιευτικών πόρων και τη διαχείριση της αλιείας.

Η Επιτροπή προτείνει πολυετή σχέδια διαχείρισης για εμπορικής σημασίας αποθέματα ή ομάδες αποθεμάτων. Τα σχέδια αυτά :

- θα στηρίζονται στις καλύτερες διαθέσιμες επιστημονικές μεθόδους και συμβουλές που θα έχουν ως στόχο τη διασφάλιση της βιώσιμης εκμετάλλευσης,
- θα είναι σύμφωνα με την προληπτική προσέγγιση⁶, δεδομένου ότι θα καταρτισθούν με στόχο την αποφυγή του κινδύνου της κατάρρευσης, ιδίως με τη διατήρηση των ποσοστών μεγέθους των αποθεμάτων και θνησιμότητας λόγω της αλιείας σε μακροπρόθεσμα ασφαλή επίπεδα⁷,
- θα σχεδιαστούν με στόχο τη διασφάλιση της ασφαλούς αποκατάστασης των εξαντληθέντων αποθεμάτων,
- θα λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη διατήρησης της βιοποικιλότητας και ελαχιστοποίησης της επίπτωσης επί των οικοτόπων·
- στο πλαίσιο των περιορισμών αυτών, θα καταρτιστούν με στόχο τη διασφάλιση υψηλών και σταθερών αποδόσεων.

Επιπροσθέτως, τα σχέδια αυτά θα λαμβάνουν υπόψη τις σχετικές γνώσεις όσον αφορά τις αλιευτικές δραστηριότητες και την ανάγκη διαχείρισης της αλιείας για ομάδες αποθεμάτων σε ορισμένες περιοχές. Θα ληφθούν υπόψη οι ιδιαίτερες ανάγκες των πλέον απομακρυσμένων περιοχών της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 299, παράγραφος 2 της Συνθήκης.

Τα σχέδια θα καθορίζουν ιδίως :

- στόχους για τη διαχείριση των σχετικών αποθεμάτων από απόψεως μεγέθους πληθυσμών και θνησιμότητας λόγω της αλιείας,
- κανόνες αλίευσης που θα προβλέπουν λεπτομερείς μεθόδους για τον καθορισμό ΤΑC και ορίων αλιευτικής προσπάθειας κατά τρόπο ώστε να επιτυγχάνονται οι προαναφερόμενοι μακροπρόθεσμοι στόχοι με βάση τις πλέον πρόσφατες διαθέσιμες πληροφορίες για την κατάσταση των αποθεμάτων.

Θα θεσπίζουν, κατά περίπτωση, κανόνες για την προστασία των ειδών που δεν παρουσιάζουν εμπορική σημασία, ιδίως των κητοειδών και άλλων θαλάσσιων θηλαστικών, καθώς και των θαλάσσιων πτηνών.

⁶ “Προληπτική προσέγγιση στη διαχείριση της αλιείας” σημαίνει τη διαχείριση που στηρίζεται στην αρχή ότι η απουσία επαρκών επιστημονικών πληροφοριών δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ως λόγος για την αναβολή ή την παράλειψη λήψης μέτρων για τη διατήρηση των ειδών-στόχων, των συναφών ή εξαρτούμενων ειδών και των ειδών που δεν αποτελούν στόχο της αλιείας, καθώς και του περιβάλλοντός τους. Η διαχείριση αυτή θα πρέπει να είναι αναλόγου επιπέδου προς το επιλεγέν επίπεδο προστασίας, να στηρίζεται στην εξέταση του εν δυνάμει οφέλους και κόστους των μέτρων διαχείρισης ή της έλλειψης των μέτρων αυτών και να υπόκειται σε επανεξέταση υπό το φως νέων επιστημονικών δεδομένων.

⁷ Βλ. επίσης ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αρχή της πρόληψης, COM (2001) 1 τελικό της 2.2.2000.

Στην περίπτωση λήψης απόφασης για πολυετές σχέδιο διαχείρισης, το Συμβούλιο θα καθορίζει τα όρια των αλιευμάτων και της αλιευτικής προσπάθειας για το πρώτο έτος αλιείας με βάση το σχέδιο και τις πλέον πρόσφατες επιστημονικές συμβουλές για την κατάσταση των αποθεμάτων. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα εμπλακεί για πρώτη φορά στη διαδικασία αυτή. Τα επόμενα έτη, οι ενέργειες για το σχέδιο θα αναληφθούν από την Επιτροπή με τη βοήθεια διαχειριστικής επιτροπής.

Τα κράτη μέλη θα είναι υπεύθυνα για την κατανομή των ποσοστώσεων και της αλιευτικής προσπάθειας μεταξύ των σκαφών.

Ενίσχυση των τεχνικών μέτρων

Με σκοπό την αύξηση της απόδοσης της αλιείας, τη βελτίωση της βιωσιμότητάς της και τη μείωση των επιπτώσεών της στο οικοσύστημα, η Επιτροπή θα προτείνει ρυθμιστικά μέτρα για τη μείωση των αλιευμάτων νεαρότερων ψαριών, των παρεμπιπτόντων αλιευμάτων σε μικτούς τύπους αλιείας και των απορρίψεων. Τα μέτρα αυτά θα περιλαμβάνουν :

- την εισαγωγή επιλεκτικότερων αλιευτικών εργαλείων, όπως είναι δίχτυα με μεγαλύτερα μάτια, διχτυώματα με τετραγωνικά μάτια, διαχωριστικά διχτυώματα και αλλαγές στη σχεδίαση και στον εξοπλισμό των εργαλείων αυτών με στόχο τη βελτίωση της επιλεκτικότητας·
- περιορισμούς αλιείας για την προστασία των ιχθυδίων, των ευαίσθητων ειδών που δεν αποτελούν στόχο της αλιείας καθώς και των οικοτόπων·
- ελάχιστα μεγέθη εκφορτώσεων σύμφωνα με την επιλεκτικότητα των σχετικών εργαλείων·
- “δοκιμές απαγόρευσης απορρίψεων”, βάσει των οποίων αντιπροσωπευτικά δείγματα αλιευτικών σκαφών θα ενθαρρύνονται με οικονομικά κίνητρα να διατηρούν ολόκληρο το αλίευμά τους·
- την παροχή οικονομικών κινήτρων για τη χρήση επιλεκτικότερων αλιευτικών πρακτικών.

Θα υπάρξει παρακολούθηση των εισαγόμενων μέτρων και θα υποβληθούν οι αναγκαίες προτάσεις υπό το φως των μεταβολών των ιχθυαποθεμάτων, των επιστημονικών εξελίξεων, των αλλαγών στις αλιευτικές πρακτικές και της ανάπτυξης νέων αλιευτικών εργαλείων.

Η Επιτροπή θα καλέσει επίσης τους ενδιαφερόμενους στον τομέα της αλιείας να αναπτύξουν, συμπληρωματικά προς τους κοινοτικούς κανόνες, έναν εθελοντικό κώδικα συμπεριφοράς που θα έχει ως στόχο τη μείωση των απορρίψεων. Επιπροσθέτως, η Επιτροπή θα αναπτύξει την επιστημονική και τεχνική παρακολούθηση των αλιευτικών πρακτικών που έχουν ως αποτέλεσμα απορρίψεις και θα συνεχίσει να ζητεί συμβουλές για την άμβλυνση των μέτρων. Η Επιτροπή θα συντάσσει περιοδικά έκθεση για την πρόοδο που επιτεύχθηκε στη μείωση των απορρίψεων.

Αλιεία για βιομηχανικούς σκοπούς

Η αλιεία για τη μεταποίηση των αλιευμάτων σε ιχθυάλευρα θα πρέπει να έχει ως στόχο είδη ψαριών για τα οποία δεν υπάρχει αγορά για άμεση διάθεση στην ανθρώπινη κατανάλωση. Η εφαρμογή των μέτρων διαχείρισης που λήφθηκαν από την Κοινότητα έχει ήδη μειώσει σε μεγάλο βαθμό τα παρεμπίπτοντα αλιεύματα άλλων ειδών, τα οποία αποτελούν στόχο της αλιείας για άμεση ανθρώπινη κατανάλωση.

Η αλιεία για βιομηχανικούς σκοπούς, όπως και όλοι οι άλλοι τύποι αλιείας, θα υπόκειται σε μέτρα που θα καταρτισθούν στο πλαίσιο της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων των πολυετών σχεδίων διαχείρισης.

Η Επιτροπή θα ζητήσει από το ICES να πραγματοποιήσει αξιολόγηση για τις επιπτώσεις της αλιείας για βιομηχανικούς σκοπούς στα θαλάσσια οικοσυστήματα. Θα συνεχίσει να παρακολουθεί τη διεξαγωγή της αλιείας για βιομηχανικούς σκοπούς προκειμένου να διασφαλίσει ότι η επίπτωσή της στα είδη ψαριών για ανθρώπινη κατανάλωση καθώς και στα άλλα θαλάσσια είδη παραμένει χαμηλή. Θα προταθεί επίσης βελτιωμένη διαχείριση των ιχθυοαποθεμάτων τα οποία έχουν ενδιαφέρον τόσο για βιομηχανική χρήση όσο και για την ανθρώπινη κατανάλωση, όπως είναι το προσφυγάκι.

Διαχείριση της αλιείας στη Μεσόγειο Θάλασσα

Οι γενικές αρχές της κοινοτικής πολιτικής διαχείρισης της αλιείας εφαρμόζονται στη Μεσόγειο. Ωστόσο, η εφαρμογή των αρχών αυτών πρέπει να λάβει υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής αυτής.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι θα πρέπει να αναληφθούν οι ακόλουθες δράσεις :

- εξέταση από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη μιας συντονισμένης πρωτοβουλίας για την καθιέρωση ευρύτερων ζωνών προστασίας της αλιείας·
- διαχείριση σε κοινοτικό επίπεδο για τα άκρως μεταναστευτικά ιχθυοαποθέματα και άλλα επικαλυπτόμενα αποθέματα, όπως είναι ορισμένα μικρά πελαγικά και βενθοπελαγικά αποθέματα·
- επανεξέταση των εφαρμοζόμενων σήμερα τεχνικών μέτρων διατήρησης στη Μεσόγειο Θάλασσα, όπως είναι η επανεξέταση των μεγεθών των ματιών και τα ελάχιστα μεγέθη εκφορτώσεως, με στόχο τη διασφάλιση συνεκτικότητας με την περιγραφόμενη ανωτέρω διαχείριση σε κοινοτικό επίπεδο·
- συστήματα διαχείρισης για επικαλυπτόμενα αποθέματα που θα βασίζεται στον περιορισμό της αλιευτικής προσπάθειας·
- ενθάρρυνση της συνεργασίας στη Μεσόγειο Θάλασσα, στην οποία περιλαμβάνεται και η συνεργασία μεταξύ των ενώσεων αλιέων·
- εθνική διαχείριση για όλα τα άλλα θέματα, εντός της ζώνης των 12 μιλίων·

- κοινοτικές πρωτοβουλίες που έχουν ως στόχο την ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας στον τομέα της διαχείρισης της αλιείας στην περιοχή, ιδίως μέσω των οικείων περιφερειακών οργανώσεων αλιείας.

Ενσωμάτωση περιβαλλοντικών θεμάτων στη διαχείριση της αλιείας

Στο πλαίσιο των κοινοτικών δεσμεύσεων για την προστασία της βιοποικιλότητας και του περιβάλλοντος που συμφωνήθηκε στα Ευρωπαϊκά Συμβούλια του Cardiff και του Göteborg⁸ η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις επιπτώσεις στο περιβάλλον και το οικοσύστημα για όλες τις δράσεις που περιγράφονται στην ανακοίνωση. Ιδιαίτερα, θα εξετάσει τις απόψεις που αφορούν το περιβάλλον και τη βιοποικιλότητα κατά την εφαρμογή πολυετών σχεδίων διαχείρισης. Η μείωση της αλιευτικής προσπάθειας και η αναδημιουργία των ιχθυαποθεμάτων αποτελεί το σημαντικότερο βήμα στην αποκατάσταση της αρτιότητας του οικοσυστήματος.

Η Επιτροπή θα αναπτύξει δείκτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων με βάση την πρόοδο που επιτεύχθηκε από τους αρμόδιους οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Οργάνωσης Περιβάλλοντος, με στόχο την παρουσίαση προτάσεων για την υιοθέτηση μιας αρχικής σειράς τέτοιων δεικτών στις αρχές του 2003. Οι δείκτες αυτές θα χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση του βαθμού αποτελεσματικότητας στην αντιμετώπιση περιβαλλοντικών προβλημάτων των εν λόγω μέτρων διαχείρισης.

Η Επιτροπή υποστηρίζει μία μακροπρόθεσμη στρατηγική για την προώθηση της προστασίας ευαίσθητων ειδών, όπως είναι τα κητοειδή, οι καρχαρίες, τα σελάγια, οι ρίνες και τα θαλάσσια πτηνά, καθώς και οι οικοτόποι με μέσα όπως είναι οι απαγορεύσεις χρήσης αλιευτικών εργαλείων και οι απαγορευμένες περιοχές και εποχές. Σε πρώτη φάση, η Επιτροπή θα προτείνει κατά τη διάρκεια του 2002 μέτρα για την εξασφάλιση της προστασίας των καρχαριών, στο πλαίσιο του Διεθνούς Σχεδίου Δράσης του FAO σχετικά με το θέμα αυτό, συμπεριλαμβανομένης της απαγόρευσης της αλιείας καρχαριών για την αφαίρεση των πτερυγίων στα κοινοτικά ύδατα (αφαίρεση πτερυγίων και απόρριψη των νεκρών ψαριών), μέτρα για τη μείωση των παρεμπιπτόντων αλιευμάτων κητοειδών καθώς και πρόγραμμα διατήρησης όσον αφορά τα θαλάσσια πτηνά.

Επίσης, η Επιτροπή θα ενθαρρύνει και θα στηρίζει τα κράτη μέλη για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους για την προστασία θαλάσσιων ειδών και οικοτόπων στο πλαίσιο των οδηγιών αριθ. 79/409/ΕΟΚ και 92/43/ΕΟΚ, λαμβάνοντας, όπου είναι αναγκαίο, μέτρα σε κοινοτικό επίπεδο.

Σχέδιο δράσης για τη βελτίωση των επιστημονικών συμβουλών για τη διαχείριση της αλιείας

Εκτός από τη συνέχιση της στήριξης της αλιευτικής έρευνας στο πλαίσιο του 6ου Προγράμματος-Πλαισίου, η Επιτροπή θεωρεί ότι πρέπει να ληφθούν μέτρα με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας και του επίκαιρου χαρακτήρα των επιστημονικών συμβουλών σε διαχειριστές της αλιείας και για την παροχή της αναγκαίας

⁸

COM(1999)363 "Διατήρηση της φύσης και διαχείριση της αλιείας", COM(2001)143 "Στοιχεία μιας στρατηγικής για την ενσωμάτωση απαιτήσεων προστασίας του περιβάλλοντος στην Κοινή Αλιευτική Πολιτική" και COM(2001)162, τομ. IV "Σχέδιο δράσεως για τη βιοποικιλότητα στον τομέα της αλιείας"

χρηματοδοτικής στήριξης. Αξιοπίστεες και συνεπείς επιστημονικές συμβουλές είναι απαραίτητες για την αποτελεσματική διαχείριση της αλιείας. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν :

- βελτίωση της συλλογής δεδομένων, στα οποία θα περιλαμβάνεται και η επίπτωση στο περιβάλλον·
- παροχή βελτιωμένης στήριξης σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο για την εκτέλεση επιστημονικών εργασιών σε επιστημονικούς συμβουλευτικούς οργανισμούς και για την εφαρμογή κατάλληλων διαδικασιών επαλήθευσης και αξιολόγησης από ομότιμους·
- ενίσχυση των κοινοτικών διαρθρώσεων για την έκδοση επιστημονικών συμβουλών, ιδίως εκ μέρους της Επιστημονικής Επιτροπής Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (EEAY)·
- στενότερο συντονισμό μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών εργαστηρίων αλιευτικής έρευνας όσον αφορά τις προτεραιότητες και την κατανομή των πόρων στον τομέα αυτό·
- την ανάπτυξη μακροπρόθεσμα ενός Ευρωπαϊκού Κέντρου Αξιολόγησης και Διαχείρισης της Αλιείας, το οποίο θα συγκεντρώνει επιστημονικούς εμπειρογνώμονες σε κοινοτικό επίπεδο.

3.2. Επιπτώσεις της πολιτικής στον τομέα της διατήρησης στον αλιευτικό στόλο

Οι περιορισμοί της αλιευτικής προσπάθειας αποτελούν ουσιαστικό μέρος των πολυετών σχεδίων διαχείρισης που αναφέρονται στο προηγούμενο τμήμα και θα καταστούν σταδιακά το βασικό μέσο διαχείρισης για μικτούς τύπους αλιείας. Θα απαιτήσουν γενικά μείωση της δραστηριότητας του υπάρχοντος στόλου. Οι επιστημονικές συμβουλές συνιστούν επί του παρόντος μείωση της αλιευτικής προσπάθειας έως 60% περίπου σε διάφορους σημαντικούς κοινοτικούς τύπους αλιείας. Στην περίπτωση που οι περιορισμοί της αλιευτικής προσπάθειας αποτελούν μέρος ενός πολυετούς σχεδίου διαχείρισης που προβλέπει σημαντική μείωση της θνησιμότητας λόγω της αλιείας, η μείωση της δραστηριότητας θα είναι επίσης μεγάλη⁹. Αυτό θα έχει εμφανείς επιπτώσεις για την ικανότητα του στόλου.

Η μείωση της αλιευτικής ικανότητας λόγω των περιορισμών της αλιευτικής προσπάθειας θα πρέπει να ανήκει στην ευθύνη των κρατών μελών. Ο ρόλος της κοινοτικής πολιτικής όσον αφορά τον αλιευτικό στόλο θα είναι, ως εκ τούτου, η δημιουργία ενός περιβάλλοντος το οποίο θα ενθαρρύνει τη μείωση αυτή της αλιευτικής ικανότητας.

Η πλεονάζουσα ικανότητα του αλιευτικού στόλου δεν αποτελεί μόνο κίνδυνο για την επιβίωση των ιχθυοποθεμάτων, αλλά δημιουργεί επίσης αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις στον τομέα της αλιείας. Η υπερβολική αλιευτική ικανότητα μειώνει τη δυνατότητα κάθε σκάφους να παραμείνει κερδοφόρο, γεγονός το οποίο με τη σειρά του μειώνει τη δυνατότητα επενδύσεων για τον εκσυγχρονισμό ο οποίος είναι

⁹ Στην περίπτωση σχεδίων αποκατάστασης για τον γάδο και τον μερλούκιο, επί παραδείγματι, η μέση μείωση της αλιευτικής προσπάθειας για τους σχετικούς στόλους ανέρχεται σε 43% (COM(2001) 724 τελικό της 11.12.2001).

αναγκαίος για την ανταγωνιστικότητα. Μία συνολική μείωση του επιπέδου του κεφαλαίου που χρησιμοποιείται στον τομέα της αλίευσης αποτελεί το πρώτο ουσιαστικό βήμα για τη βελτίωση της οικονομικής απόδοσης.

Οι δημόσιες ενισχύσεις για επενδύσεις στον αλιευτικό στόλο παράγουν αντίθετα αποτελέσματα προς το στόχο αυτό. Συμβάλλουν στον πλεονάζοντα εφοδιασμό κεφαλαίου μειώνοντας τεχνητά το κόστος και τους κινδύνους της επένδυσης. Κάθε επιδοτούμενο αλιευτικό σκάφος μειώνει την παραγωγικότητα και τη δυνατότητα κερδοφορίας κάθε άλλου σκάφους στο σχετικό τύπο της αλιείας. Τα επιδοτούμενα και τα μη επιδοτούμενα σκάφη μοιράζονται τα ίδια αλιευτικά πεδία και αγορές και, ως εκ τούτου, ο ανταγωνισμός υφίσταται στρέβλωση. Οι ενισχύσεις για επενδύσεις σε νέα αλιευτικά σκάφη μειώνουν επίσης την αποτελεσματικότητα των δημόσιων ενισχύσεων για τη μείωση του αλιευτικού στόλου.

Η Επιτροπή προτείνει τα ακόλουθα μέτρα :

Νέοι κανόνες για την χορήγηση ενίσχυσης στο στόλο

- Περιστολή της ενίσχυσης για εκσυγχρονισμό, ανανέωση και εξαγωγή αλιευτικών σκαφών:

Δεν μπορεί να υπάρξει θεμιτή προσδοκία από τα κράτη μέλη ότι θα διατεθούν κεφάλαια, τα οποία προορίζονται για την ανανέωση και τον εκσυγχρονισμό του στόλου στο πλαίσιο του προγραμματισμού του Πολυετούς Προγράμματος Προσανατολισμού (ΠΠΠ), για το σκοπό αυτό μετά τη λήξη του ΠΠΠ IV στα τέλη του 2002. Το άρθρο 3 παράγραφος 4 του ισχύοντος κανονισμού των ΠΠΠ (2792/1999) προβλέπει ότι «για το υπόλοιπο της περιόδου προγραμματισμού που δεν καλύπτεται ακόμη από εγκεκριμένο από την Επιτροπή πολυετές πρόγραμμα προσανατολισμού, τα στοιχεία προγραμματισμού είναι απλώς ενδεικτικά». Έτσι, μετά το χρονικό αυτό διάστημα, τα εν λόγω κεφάλαια θα διατίθενται για επαναπρογραμματισμό σε άλλους τομείς.

Λόγω της επείγουσας ανάγκης μείωσης της αλιευτικής προσπάθειας, η χρήση δημόσιας ενίσχυσης για νέα σκάφη, ή προκειμένου να καταστούν τα υπάρχοντα σκάφη αποτελεσματικότερα, πιθανόν να είναι αντιπαραγωγική και δεν μπορεί πλέον να δικαιολογηθεί. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή προτείνει:

- να μην υπάρχει πλέον δυνατότητα χορήγησης δημόσιας ενίσχυσης για την εισαγωγή νέας αλιευτικής ικανότητας·
- να μην χορηγείται δημόσια ενίσχυση για την εξαγωγή αλιευτικών σκαφών ή την ίδρυση κοινών επιχειρήσεων με τρίτες χώρες·
- να περιορισθεί η δημόσια ενίσχυση για τον εκσυγχρονισμό του στόλου σε μέτρα τα οποία αφορούν την ασφάλεια επί των σκαφών, ή επιλεκτικότερες μεθόδους αλιείας, ή τη βελτίωση της ποιότητας παραγωγής, και τα οποία δεν αφορούν την ισχύ της μηχανής ή την χωρητικότητα¹⁰ (η εν λόγω ενίσχυση θα πρέπει επίσης να εξαρτάται από

¹⁰

Δεν επιτρέπεται η χορήγηση δημόσιων ενισχύσεων για επενδύσεις που μπορούσαν να αυξήσουν την αλιευτική ικανότητα των σκαφών, η οποία μετράται βάσει της χωρητικότητας ή της ισχύος των μηχανών, ή αφορά τη μηχανή, το κήτος ή τους εσωτερικούς χώρους του σκάφους. Η Επιτροπή μπορεί

την τήρηση των συνολικών ορίων όσον αφορά την αλιευτική ικανότητα του στόλου)·

- την προσαρμογή των προγραμμάτων των κρατών μελών στο πλαίσιο του Χρηματοδοτικού Μέσου Προσανατολισμού της Αλιείας (ΧΜΠΑ) προκειμένου να δοθεί προτεραιότητα σε μέτρα τα οποία θα συμβάλουν σε μόνιμη βάση στη μείωση της αλιευτικής ικανότητας.
- Ειδικά μέτρα για σκάφη που επηρεάστηκαν από πολυετή σχέδια διαχείρισης :
 - τα σκάφη που αναγκάστηκαν να μειώσουν τη δραστηριότητά τους κατά περισσότερο από 25% στο πλαίσιο πολυετών σχεδίων διαχείρισης θα είναι επιλέξιμα για αύξηση κατά 20% του επιπέδου των πριμοδοτήσεων για διάλυση που διατίθενται από το ΧΜΠΑ·
 - στηριζόμενη στην υπόθεση ότι τα ποσά που προγραμματίστηκαν αρχικά για εξαγωγή ή κοινοπραξίες θα επαναπρογραμματιστούν για τη διάλυση σκαφών, η Επιτροπή εκτιμά ότι θα υπάρξει ανάγκη διάθεσης επιπλέον 272 εκατ. ευρώ για σκοπούς διάλυσης κατά την περίοδο 2003-2006 με στόχο την εφαρμογή των πολυετών σχεδίων διαχείρισης. Λαμβάνοντας υπόψη το χρονοδιάγραμμα για τον επαναπρογραμματισμό των ταμείων, θα διατεθούν 32 εκατ. ευρώ επιπλέον το 2003. Για τα υπόλοιπα 240 εκατ. ευρώ, τα κράτη μέλη θα κληθούν να επαναπρογραμματίσουν τα ποσά που έχουν διατεθεί βάσει των Διαρθρωτικών Ταμείων στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασής τους·
 - κοινοτική συγχρηματοδότηση εθνικών ενισχύσεων για καθεστώςτα παροπλισμού σκαφών θα διατίθενται επί ένα έτος μετά από την έγκριση του σχεδίου διαχείρισης, υπό τον όρο ότι τίθεται σε εφαρμογή για τα σχετικά σκάφη σχέδιο αναδιάρθρωσης που αφορά τη διάλυσή τους.

Μέτρα για τον περιορισμό της αλιευτικής ικανότητας

Τα ΠΠΠ αποδείχτηκαν ότι αποτελούν ένα υπερβολικά περίπλοκο και ανεπαρκώς φιλόδοξο μέσο για τη διαχείριση της αλιείας. Παρόλα αυτά, η Επιτροπή θα διασφαλίσει την κίνηση νομικών διαδικασιών κατά των κρατών μελών τα οποία δεν έχουν τηρήσει κατά το παρελθόν τις υποχρεώσεις τους σχετικά με την απόσυρση αλιευτικής ικανότητας από το στόλο.

Ως εκ τούτου, για το μέλλον, η Επιτροπή προτείνει ένα απλό σύστημα για τον περιορισμό της αλιευτικής ικανότητας.

Στο πλαίσιο του συστήματος αυτού, θα καθοριστεί μία συνολική οροφή για την αλιευτική ικανότητα για τους εθνικούς στόλους προκειμένου να προληφθεί η αύξηση των αλιευτικών στόλων και να διασφαλιστεί η συμμόρφωση των κρατών μελών προς τις υποχρεώσεις τους στο πλαίσιο του ΠΠΠ IV. Θα καθοριστούν νέα «επίπεδα αναφοράς» για το στόλο, τα οποία θα στηρίζονται στους τελικούς στόχους του ΠΠΠ IV. Οποιαδήποτε νέα είσοδος στο στόλο θα πρέπει να συνοδεύεται από ισοδύναμη τουλάχιστον απόσυρση αλιευτικής ικανότητας (αναλογία

να αποφασίσει για ένα κατάλογο επιλέξιμων επενδύσεων στις οποίες θα μπορούσε να χορηγείται δημόσια ενίσχυση.

εισόδων/εξόδων 1/1). Στην περίπτωση που αποσύρεται αλιευτική ικανότητα με δημόσια ενίσχυση στο μέλλον, τα επίπεδα αναφοράς θα προσαρμόζονται αυτομάτως προς τα κάτω κατά τον όγκο της αποσυρόμενης αλιευτικής ικανότητας.

Τα κράτη μέλη, των οποίων ο στόλος δεν συμμορφούται προς τα εν λόγω επίπεδα αναφοράς, ή τα οποία δεν συμμορφούνται με τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων για την αλιευτική ικανότητα του στόλου και την απόσυρση αλιευτικής ικανότητας με δημόσια ενίσχυση, θα αντιμετωπίσουν την κατακράτηση ολόκληρης της δημόσιας ενίσχυσης βάσει των διατάξεων του ΧΜΠΑ, εκτός από την κανονική ενίσχυση για διάλυση σκαφών, μέχρις ότου συμμορφωθούν προς τις υποχρεώσεις αυτές. Η παράλειψη τήρησης των υποχρεώσεων μπορεί επίσης να έχει ως αποτέλεσμα μείωση της κατανομής αλιευτικών δυνατοτήτων ή της αλιευτικής προσπάθειας.

Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να ανταλλάσσουν τακτικά πληροφορίες και να παρακολουθούν την πρόοδο που επιτελείται στη μείωση της αλιευτικής ικανότητας του κοινοτικού αλιευτικού στόλου προς χαμηλότερα επίπεδα που ανταποκρίνονται σε βιώσιμα ποσοστά θνησιμότητας λόγω της αλιείας κατά τα επόμενα έτη (2003-2006). Η πρόοδος προς τα επίπεδα αυτά θα αξιολογείται με την διαδικασία που περιγράφεται στο τμήμα 3.9 κατωτέρω. Η Επιτροπή θα λάβει κατάλληλα μέτρα στην περίπτωση που τα κράτη μέλη δεν τηρούν τα επίπεδα αναφοράς για την αλιευτική ικανότητα του στόλου.

3.3. Πρόσβαση σε ύδατα και πόρους

Η πρόσβαση για σκοπούς αλιείας στη ζώνη μεταξύ 6 και 12 μιλίων θα συνεχίσει να επιτρέπεται στα σκάφη που εξορμούν από παρακείμενους λιμένες και σε εκείνα που απολαμβάνουν ιστορικών δικαιωμάτων προκειμένου να προστατευθεί το πλέον ευαίσθητο μέρος της παράκτιας ζώνης και να διατηρηθούν οι παραδοσιακές αλιευτικές δραστηριότητες στις περιοχές αυτές.

Σύμφωνα με τις πράξεις προσχώρησης του 1985 και 1994, οι στόλοι όλων των κρατών μελών θα έχουν πρόσβαση σε όλα τα κοινοτικά ύδατα χωρίς διακρίσεις στο πλαίσιο των γενικών περιορισμών πρόσβασης που εφαρμόζονται σε ορισμένες περιοχές, όπως είναι το Shetland Box. Από την 1η Ιανουαρίου 2003, η πρόσβαση σε πόρους που βρίσκονται πέραν των 12 μιλίων θα στηρίζεται στις αποφάσεις του Συμβουλίου σύμφωνα με τους στόχους της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής.

Παρεκκλίσεις από την αρχή της ελεύθερης πρόσβασης σε κοινοτικά ύδατα (όπως είναι οι ρυθμίσεις για την περιοχή περιορισμού της αλιείας Shetland Box) θα πρέπει επίσης να επανεξετασθούν προκειμένου να διασφαλιστεί ότι θα διατηρηθούν μόνο εκείνες οι οποίες δικαιολογούνται από τους σκοπούς της διατήρησης.

Η Επιτροπή προτείνει :

- τη συνέχιση του ισχύοντος καθεστώτος που εφαρμόζεται στη ζώνη μεταξύ 6 έως 12 μιλίων·
- για τα κοινοτικά ύδατα πέραν των ζωνών από 6 έως 12 μίλια :

- να προσδιοριστούν, πριν το τέλος του 2003, οι ρυθμίσεις πρόσβασης που ανταποκρίνονται σε πραγματικές ανάγκες διατήρησης και να καταργηθούν εκείνες που δεν ανταποκρίνονται·
- να συμπληρωθεί το ισχύον πλαίσιο για την πρόσβαση στην αλιεία με την υπαγωγή σε κανόνες της αλιείας όλων των σχετικών αποθεμάτων σε κοινοτικά ύδατα.

Οι αλιευτικές δυνατότητες μεταξύ των κρατών μελών θα κατανέμονται σύμφωνα με την αρχή της “σχετικής σταθερότητας”. Ωστόσο, η Κοινότητα θα πρέπει να αποφασίσει για μία μέθοδο κατανομής για κάθε απόθεμα. Η απόφαση αυτή θα πρέπει επίσης να λάβει υπόψη οποιουδήποτε ειδικούς όρους κατανομής, όπως είναι οι αποκαλούμενες Προτιμήσεις της Χάγης, εξαλείφοντας έτσι οποιαδήποτε αβεβαιότητα σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής της σχετικής σταθερότητας. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η μέθοδος αυτή κατανομής θα πρέπει να σχεδιαστεί κατά τρόπον ώστε να αντισταθμίσει τις μεταβολές της αλιευτικής δραστηριότητας κατά την διάρκεια του χρόνου λαμβάνοντας υπόψη, επί παραδείγματι, για τις κατανομές το μέσο μερίδιο αλιευμάτων των προηγούμενων πέντε ή δέκα ετών.

3.4. Έλεγχος και εφαρμογή

Η Επιτροπή προτείνει ένα νέο ρυθμιστικό πλαίσιο για τον έλεγχο και την εφαρμογή, και πρόκειται να παρουσιάσει ένα Σχέδιο Δράσης για τη συνεργασία μεταξύ εθνικών αρχών.

Νέο ρυθμιστικό πλαίσιο για τον έλεγχο και την εφαρμογή

Το πλαίσιο αυτό θα ανταποκρίνεται στην ανάγκη για την απλοποίηση των ισχυουσών διατάξεων και για την καλύτερη δυνατότητα εφαρμογής των κανόνων της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής. Περικλείει επίσης μία νέα ισορροπία μεταξύ των βασικών διατάξεων που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο μετά από διαβούλευση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και μέτρων εφαρμογής που εκδόθηκαν από την Επιτροπή¹¹.

Η Επιτροπή προτείνει :

- ένα σαφή ορισμό των ευθυνών όσον αφορά τον έλεγχο και την εφαρμογή·
- τους βασικούς όρους ανάληψης δραστηριοτήτων που έχουν σχέση με την εκμετάλλευση ιχθυαποθεμάτων·
- ομοιόμορφους κανόνες για την εφαρμογή της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, οι οποίοι θα προβλέπουν επίπεδα κυρώσεων καθώς επίσης και μέτρα για την πρόληψη της συνέχισης σοβαρών παραβάσεων·
- κοινοτικό πλαίσιο συνεργασίας και συντονισμού μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι υπεύθυνες για τον έλεγχο και την εφαρμογή καθώς και έκθεση κοινοτικής επιθεώρησης αλιείας·

¹¹ Θα παρέχει τη δυνατότητα έκδοσης παραγώγου δικαίου και την ενσωμάτωση των συστάσεων που εκδόθηκαν από περιφερειακές οργανώσεις αλιείας μέσω κανόνων της Επιτροπολογίας.

- σαφή ορισμό του ρόλου της Επιτροπής καθώς και των εξουσιών και καθηκόντων των επιθεωρητών της Επιτροπής κατά τον έλεγχο της εφαρμογής των κανόνων της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής από τα κράτη μέλη·
- κανόνες για την αποδοχή, εκ μέρους των εθνικών δικαστηρίων, εκθέσεων επιθεώρησης που συντάχθηκαν από κοινοτικούς επιθεωρητές ή επιθεωρητές ενός άλλου κράτους μέλους.

Επιπροσθέτως, μετά τη διεξαγωγή μελέτης σκοπιμότητας που πρόκειται να διεξαχθεί σε συνεργασία με τα κράτη μέλη το 2002, η Επιτροπή προτίθεται να παρουσιάσει πρόταση για μία Κοινή Δομή Επιθεώρησης σε κοινοτικό επίπεδο.

Αποζημίωση και κυρώσεις

Τα μέτρα που προτείνονται για την αύξηση της αποτελεσματικότητας του νέου πλαισίου ελέγχου και εφαρμογής περιλαμβάνουν :

- στην περίπτωση που ένα κράτος μέλος παραλείπει να συμμορφωθεί προς τους κανόνες της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, αποφάσεις της Επιτροπής για αποζημίωση των απωλειών των κοινών πόρων, ιδίως υπό τη μορφή μείωσης των ποσοστώς των κρατών μελών ή, εφόσον αυτό δεν είναι δυνατόν, ισοδύναμης οικονομικής αποζημίωσης·
- εισαγωγή κανόνων για την αναστολή, εκ μέρους των αρμόδιων αρχών, γενικών και ειδικών αδειών αλιείας που χορηγούνται σε κοινοτικά αλιευτικά σκάφη, ως προληπτικού μέτρου, στην περίπτωση που τα εν λόγω σκάφη έχουν διαπράξει σοβαρές παραβάσεις.

Η Επιτροπή θα προβεί επίσης σε αποτελεσματική χρήση των κανόνων της Συνθήκης για παραβάσεις από κράτη μέλη όσον αφορά τις υποχρεώσεις τους στον τομέα του ελέγχου και της εφαρμογής, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας αίτησης από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο να επιβάλει κατ'αποκοπή ποσό ή πρόστιμο στα εν λόγω κράτη μέλη.

Σχέδιο δράσης για τη συνεργασία στον τομέα της εφαρμογής

Το σχέδιο δράσης θα προβλέπει δράσεις που πρέπει να εφαρμόζονται από κοινού από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών και την Επιτροπή. Οι δράσεις αυτές θα πρέπει να προάγουν το συντονισμό και τη συνεργασία μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων αρχών στον τομέα του ελέγχου της αλιείας και να συμβάλουν στη δημιουργία μιας κοινής παιδείας ελέγχου και εφαρμογής σε ολόκληρη την Κοινότητα.

Θα προβλέπονται δράσεις στους εξής τομείς :

- ειδικά προγράμματα παρακολούθησης στον τομέα της αλιείας που υπόκειται σε σχέδια αποκατάστασης (καθορισμός κοινών προτεραιοτήτων επιθεώρησης, εργαστήρια και εναρμονισμένες διαδικασίες επιθεώρησης)·
- επιμόρφωση και ανταλλαγή επιθεωρητών·

- κώδικας συμπεριφοράς στον τομέα της επιθεώρησης, ο οποίος θα αποσαφηνίζει τα καθήκοντα των επιθεωρητών και τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται τόσο από τους επιθεωρητές όσο και από τους πλοιάρχους κατά τη διάρκεια των επιθεωρήσεων·
- ενίσχυση της ανταλλαγής πληροφοριών και διευκόλυνση της ροής δεδομένων μεταξύ των αρχών και των επιθεωρητών των κρατών μελών·
- συνεργασία μεταξύ των αρχών επιθεώρησης και των αρχών που είναι αρμόδιες για τη δίωξη παραβάσεων, συμπεριλαμβανομένης της συγκρότησης δικτύου εθνικών σημείων επαφής.

Κοινή δομή επιθεώρησης της αλιείας

Η Επιτροπή προτίθεται να προτείνει τη συγκρότηση, πριν τα μέσα του 2004, μιας κοινής δομής επιθεώρησης, η οποία θα συγκεντρώσει τα εθνικά μέσα επιθεώρησης και εποπτείας της αλιείας ή άλλων τομέων και τη διαχείρισή τους σε κοινοτικό πλαίσιο. Στη συγκέντρωση των μέσων θα περιλαμβάνεται επίσης η λειτουργία πολυεθνικών ομάδων επιθεώρησης τόσο σε κοινοτικά όσο και σε διεθνή ύδατα.

Η κοινή δομή επιθεώρησης της αλιείας θα στηρίζεται στα ακόλουθα στοιχεία :

- συμφωνία για τη μορφή της οργάνωσής της, της συγκρότησής της, του πεδίου δράσης της και των προς εκτέλεση καθηκόντων·
- ορισμός των σχέσεων μεταξύ της εν λόγω δομής, των εθνικών αρχών και της Επιτροπής·
- συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών, συμπεριλαμβανομένου του τομέα της αλιείας, στην κοινή δομή επιθεώρησης·
- χρηματοδότηση στον τομέα της επιθεώρησης και εποπτείας.

Η ίδρυση μιας Κοινής Δομής Επιθεώρησης δεν θα μεταβάλει την κατανομή των ευθυνών στον τομέα του ελέγχου και της εφαρμογής μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών, βάσει των οποίων τα κράτη μέλη έχουν αναλάβει τη βασική ευθύνη για τον έλεγχο και την εφαρμογή των κανόνων της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, ενώ η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση και επιβολή της ορθής εφαρμογής της κοινοτικής νομοθεσίας από τα κράτη μέλη.

Μέτρα εφαρμογής

Οι εξής τεχνικές λεπτομέρειες θα συμπεριληφθούν στα μέτρα εφαρμογής :

- Επέκταση της δορυφορικής παρακολούθησης σκαφών (ΣΠΣ) :
 - από την 1η Ιανουαρίου 2003, κατάργηση των ισχυουσών απαλλαγών (σκάφη που δραστηριοποιούνται αποκλειστικά στα χωρικά ύδατα ή τα οποία εκτελούν πλόες διάρκειας μικρότερης των 24 ωρών και επέκταση σε όλα τα αλιευτικά σκάφη μήκους άνω των 15 μέτρων)·

- από την 1η Ιανουαρίου 2004, επέκταση σε όλα τα αλιευτικά σκάφη μήκους άνω των 10 μέτρων·
- μέχρι το 2004, το ΣΠΣ θα συμπληρωθεί με το σύστημα τηλεανίχνευσης σκαφών.
- Αυστηρότεροι κανόνες ΣΠΣ :
 - παρεμπόδιση παραποίησης μέσω της θέσπισης ομοιόμορφων προδιαγραφών τόσο για τα συστήματα όσο και για τα σκάφη·
 - βελτιωμένη εποπτεία με την υποχρεωτική καταγραφή της ταχύτητας και της πορείας στις εκθέσεις στίγματος και ομοιόμορφη συχνότητα υποβολής εκθέσεων.
- Πλαίσιο για την τοποθέτηση παρατηρητών επί των αλιευτικών σκαφών :
 - τα καθήκοντα των παρατηρητών επί των σκαφών θα περιλαμβάνουν την καταγραφή και αναφορά των δραστηριοτήτων του σκάφους καθώς και του επιπέδου συμμόρφωσης προς τους ισχύοντες κανόνες·
 - διαδικασίες για την τοποθέτηση παρατηρητών και ρυθμίσεις για τη χρηματοδότηση δαπανών που απορρέουν από τα συστήματα παρατήρησης·
 - συστήματα παρατήρησης θα προταθούν ενδεχομένως από την Επιτροπή στην περίπτωση που θεωρούνται ανεπαρκή άλλα συστήματα ελέγχου (επί παραδείγματι, τήρηση απαγόρευσης απορρίψεων, μείωσης παρεμπιπτόντων αλιευμάτων ή ειδών που δεν αποτελούν στόχο της αλιείας ή χρήσης παράνομων εργαλείων).
- Σταδιακή εισαγωγή ηλεκτρονικών ημερολογίων (ηλεκτρονική καταγραφή και αναφορά δεδομένων σχετικά με τις αλιευτικές δραστηριότητες) που θα είναι συνδεδεμένα με το ΣΠΣ :
 - η Επιτροπή θα προτείνει πρόσθετα πειραματικά σχέδια μέχρι το 2003·
 - με βάση τα αποτελέσματα των πιλοτικών σχεδίων, εισαγωγή ηλεκτρονικών ημερολογίων σε εθελοντική βάση για όλα τα σκάφη, αλλά υποχρεωτική για μεγαλύτερα κοινοτικά αλιευτικά σκάφη (> 24 μ) και σκάφη τρίτων χωρών που ασκούν δραστηριότητες στα κοινοτικά ύδατα.

3.5. Διεθνής αλιεία

Οι κοινοτικές δράσεις στον τομέα αυτό θα αποσκοπούν την προαγωγή και στην ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας και θα διασφαλίζουν τη βιώσιμη και υπεύθυνη αλιεία εκτός των κοινοτικών υδάτων με τις ίδιες υποχρεώσεις όπως και στα κοινοτικά ύδατα.

Η Κοινότητα θα προσπαθήσει να διασφαλίσει τη βιώσιμη εκμετάλλευση των αλιευτικών πόρων τόσο στο πλαίσιο των δικών της εξωτερικών αλιευτικών δραστηριοτήτων όσο και στο διεθνές εμπόριο προϊόντων αλιείας.

Η νέα αυτή προσέγγιση αντανακλάται στους διμερείς ή/και περιφερειακούς τομεακούς διαλόγους πολιτικής, οι οποίοι λαμβάνουν υπόψη τα συμφέροντα της Κοινότητας και τις θεμιτές προσδοκίες ανάπτυξης των εταίρων της, και οι οποίοι σέβονται το δικαίωμά τους στη χάραξη της αναπτυξιακής στρατηγικής. Η Κοινότητα συμβάλλει με τον τρόπο αυτό στη βιώσιμη ανάπτυξη της παγκόσμιας αλιείας, ενθαρρύνοντας ταυτόχρονα μια μεγαλύτερη συμμετοχή και ευθύνη των παραγόντων καθώς και μια μεγαλύτερη ευελιξία και διαφάνεια, σύμφωνα με την αρχή της ορθής διαχείρισης. Με τον τρόπο αυτό, θα αυξηθεί η συνεκτικότητα μεταξύ της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής και των άλλων κοινοτικών πολιτικών στον εξωτερικό τομέα.

Στο πλαίσιο αυτό, η πρόσβαση στα ύδατα τρίτων χωρών θα περιοριστεί σε πλεονάζοντα αποθέματα που καθορίζονται από την Σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας UNCLOS (άρθρο 62).

Οι δράσεις αυτές θα αναληφθούν στο πλαίσιο μιας στρατηγικής για την ευρωπαϊκή υπερπόντια αλιεία, την οποία η Επιτροπή θα προτείνει και η οποία θα συνίσταται από τα ακόλουθα στοιχεία :

Σχέδιο δράσης για την εξάλειψη της παράνομης αλιείας καθώς και της αλιείας που διεξάγεται χωρίς την υποβολή εκθέσεων και την εφαρμογή κανόνων

Το σχέδιο αυτό δράσης θα αφορά πρωτοβουλίες για :

- την ενίσχυση και τη συμπλήρωση της διεθνούς νομικής τάξεως με στόχο την εξάλειψη τόσο της χρήσης σκαφών σημαίας ευκαιρίας όσο και της πρακτικής των εκφορτώσεων σε λιμάνια χωρίς κατάλληλους ελέγχους. Αυτό θα πρέπει να επιτευχθεί, μεταξύ άλλων, μέσω της υιοθέτησης διεθνών νομικών κειμένων που θα καθορίζουν τόσο την έννοια του όρου “γνήσιος δεσμός” με το κράτος σημαίας για τα αλιευτικά σκάφη, έτσι ώστε να ελέγχονται κατάλληλα τα εν λόγω σκάφη από τα κράτη σημαίας, όσο και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των κρατών λιμένος για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των μέτρων διατήρησης και διαχείρισης·
- μεταρρύθμιση του κοινοτικού πλαισίου για τον έλεγχο των αλιευτικών δραστηριοτήτων τόσο εκτός κοινοτικών υδάτων όσο και σε κοινοτικούς λιμένες, όπως προσδιορίζεται στο κεφάλαιο 3.4.

Σχέδιο δράσης για τη βελτίωση, σε περιφερειακό και υποπεριφερειακό επίπεδο, της αξιολόγησης των αποθεμάτων στα οποία έχουν πρόσβαση οι κοινοτικοί αλιείς εκτός από τα κοινοτικά ύδατα

Με τη δράση αυτή θα επιδειχθεί η κοινοτική δέσμευση για τη συμβολή στην επίτευξη υπεύθυνης αλιείας μέσω της συμμετοχής της στην αξιολόγηση των αποθεμάτων, προς αμοιβαίο όφελος των αλιέων της Κοινότητας καθώς και εκείνων των εμπλεκομένων τρίτων χωρών.

Η Κοινότητα θα αναλάβει πρωτοβουλίες μέσω των οικείων περιφερειακών οργανώσεων αλιείας και μέσω του FAO. Η πρώτη από τις πρωτοβουλίες αυτές θα αναληφθεί στα ύδατα της Δυτικής Αφρικής.

Με τη δράση αυτή, θα επιδειχθεί η κοινοτική δέσμευση για τη συμβολή στην επίτευξη υπεύθυνης αλιείας μέσω της συμμετοχής της στην αξιολόγηση των

αποθεμάτων, προς αμοιβαίο όφελος των αλιείων της Κοινότητας καθώς και εκείνων των εμπλεκομένων τρίτων χωρών.

Ολοκληρωμένο πλαίσιο για εταιρικές αλιευτικές σχέσεις σε εθνικό ή/και περιφερειακό επίπεδο

Σκοπός της δράσης αυτής είναι η προαγωγή του πολιτικού διαλόγου μεταξύ της ΕΚ και των αναπτυσσόμενων χωρών, στο πνεύμα της Συμφωνίας του Cotonou (άρθρο 8) (ιδίως εκείνων που έχουν συνάψει αλιευτικές συμφωνίες με την Κοινότητα), προκειμένου να τους παρασχεθεί βοήθεια για την ανάπτυξη αλιευτικής πολιτικής η οποία θα μπορέσει σταδιακά να βελτιώσει την ικανότητά τους για την επίτευξη μιας βιώσιμης αλιείας συμβάλλοντας ταυτόχρονα στην επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων τους, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται η διατήρηση της ποιότητας, της ποικιλίας και της διαθεσιμότητας των αλιευτικών πόρων στο πλαίσιο της ασφάλειας των τροφίμων, ο μετριασμός της φτώχειας και η βιώσιμη ανάπτυξη.

Για το σκοπό αυτό, η Κοινότητα πρέπει να προσδιορίσει τα μέσα συνεργασίας σε διμερές και περιφερειακό επίπεδο, τα οποία μπορούν να συνεισφέρουν στο στόχο αυτό και να προωθήσουν τις διάφορες ευρωπαϊκές δημόσιες παρεμβάσεις και τα αμοιβαία συμφέροντα των μερών για την επίτευξη της βιώσιμης αλιείας. Το ολοκληρωμένο πλαίσιο θα καθορίσει τους στόχους, τα μέσα και τις διαδικασίες της νέας αυτής προσέγγισης.

Σύμφωνα με το πλαίσιο αυτό, η κοινοτική δημόσια ενίσχυση βάσει αλιευτικών συμφωνιών θα πρέπει να επικεντρωθεί όλο και περισσότερο στην παροχή βοήθειας στις χώρες εταίρους προκειμένου να εφαρμόσουν τη διαχείριση στον τομέα της βιώσιμης αλιείας και να αναπτύξουν τον αλιευτικό τους τομέα, ενώ οι ιδιοκτήτες κοινοτικών σκαφών που ωφελούνται από τέτοιου είδους συμφωνίες, θα πρέπει σταδιακά να αναλάβουν μεγαλύτερες ευθύνες για τη χρηματική αντιστάθμιση που καταβάλλεται στις χώρες εταίρους σε αντάλλαγμα αλιευτικών δικαιωμάτων.

Η νέα αυτή εταιρική σχέση θα πρέπει επίσης να βοηθήσει τις αλιευτικές συμφωνίες να ωφεληθούν από τα ίδια συστήματα παρακολούθησης των περιβαλλοντικών, οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων όπως οι άλλες συμφωνίες με τις σχετικές χώρες. Κατά τη διάρκεια των συζητήσεων με χώρες εταίρους, η Επιτροπή θα πραγματοποιήσει αξιολόγηση των επιπτώσεων βιωσιμότητας βάσει των καλύτερων διαθέσιμων δεδομένων.

Δημιουργία, στο πλαίσιο περιφερειακών οργανώσεων αλιείας, νέων στρατηγικών συμμαχιών, ιδίως με παράκτιες αναπτυσσόμενες χώρες

Για την προάσπιση των θεμιτών στόχων της αλιείας της, η ΕΚ πρέπει να επιδιώξει νέες συμμαχίες με άλλα μέρη στο πλαίσιο περιφερειακών οργανώσεων αλιείας ιδίως με παράκτια αναπτυσσόμενα κράτη, τα οποία έχουν παρόμοια συμφέροντα στον τομέα των βιώσιμων αλιευτικών δραστηριοτήτων για εμπορικούς σκοπούς. Επιπροσθέτως, σε σχέση με τη συνεργασία σε εθνικό ή/και περιφερειακό επίπεδο, η Κοινότητα θα επιδιώξει να πείσει τους εταίρους της για την εφαρμογή βιώσιμης εκμετάλλευσης των πόρων που θα στηρίζεται σε έγκυρες επιστημονικές συμβουλές, σε μέτρα για τη διαχείριση της θνησιμότητας λόγω της αλιείας, όπως είναι τα ΤΑC ή/και τα όρια της αλιευτικής προσπάθειας, καθώς και καλύτερα συστήματα ελέγχου και εφαρμογής, τα οποία αποτελούν προϋποθέσεις για μία οικονομικά βιώσιμη και ανταγωνιστική αλιεία.

3.6. Υδατοκαλλιέργεια

Ο ρόλος της Κοινότητα είναι να παρέχει τις καλύτερες δυνατές συνθήκες για την βιώσιμη ανάπτυξη της ευρωπαϊκής υδατοκαλλιέργειας. Αυτό προϋποθέτει κατά κύριο λόγο τη στήριξη της έρευνας και την ανάπτυξη κατάλληλων περιβαλλοντικών και υγειονομικών προτύπων.

Η Επιτροπή προτείνει μία στρατηγική η οποία έχει ως στόχο :

- τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας υγιεινών προϊόντων στον καταναλωτή·
- την προαγωγή μιας ασφαλούς από περιβαλλοντικής απόψεως υδατοκαλλιέργειας·
- τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, ιδίως σε περιοχές που εξαρτώνται από την αλιεία.

Η στρατηγική αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα μέτρα :

- τη δημιουργία μιας σειράς κοινών προτύπων για τη βιολογική υδατοκαλλιέργεια. Η ζήτηση για “βιολογικά” προϊόντα αυξάνεται, συμπεριλαμβανομένων των βιολογικά πιστοποιημένων ψαριών, αλλά η κοινοτική νομοθεσία για τη βιολογική υδατοκαλλιέργεια δεν προβλέπει ειδικές διατάξεις για προϊόντα υδατοκαλλιέργειας. Μία ελάχιστη δέσμη κοινών προτύπων σε ευρωπαϊκό επίπεδο θα βοηθήσει στην αποφυγή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού·
- προσαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας όσον αφορά τις νόσους των ψαριών προς τις πρόσφατες εξελίξεις των συστημάτων παραγωγής, τεχνολογίας και διαχείρισης και προς τις νέες διαγνωστικές τεχνικές·
- κανόνες για την ορθή μεταχείριση, τις βιολογικές ανάγκες και την υγεία των εκτρεφόμενων ψαριών· οι κανόνες αυτοί θα βελτιώσουν την αντίληψη του κοινού όσον αφορά την εντατική υδατοκαλλιέργεια και θα μειώσουν, σε ορισμένες περιπτώσεις, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις ή τις στρεβλώσεις του ανταγωνισμού·
- μέτρα για τη διασφάλιση της μείωσης της ρύπανσης της θάλασσας από την υδατοκαλλιέργεια, όπως είναι ο ευτροφισμός που προκαλείται από τις ιχθυοτροφές·
- μέτρα για την πρόληψη της εισόδου και της διαφυγής μη αυτοχθόνων ειδών.

3.7. Η κοινωνική διάσταση της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής

Παρά το γεγονός ότι η διαρθρωτική προσαρμογή θα διευκολύνει την περιβαλλοντική, οικονομική και κοινωνική βιωσιμότητα του τομέα της αλιείας μακροπρόθεσμα, είναι βέβαιο ότι θα έχει σοβαρές βραχυπρόθεσμες συνέπειες για τον τομέα της αλιείας και για την οικονομία ενός αριθμού παράκτιων περιοχών που εξαρτώνται από αυτόν. Έτσι, θα απαιτηθεί η κινητοποίηση δημόσιων κεφαλαίων, όχι μόνο για την επίσπευση της διάλυσης πλεοναζόντων αλιευτικών σκαφών αλλά και για την αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων που μπορούν να προκύψουν από αυτήν.

Η πρόκληση είναι να υποστηριχθεί ο τομέας της αλιείας να γεφυρώσει το κενό μεταξύ των βραχυπρόθεσμων αρνητικών συνεπειών των πολυετών σχεδίων διαχείρισης, τα οποία θα προσαρμόσουν την αλιευτική προσπάθεια και την αλιευτική ικανότητα στο παραγωγικό δυναμικό των υφιστάμενων πόρων και στα μακροπρόθεσμα οφέλη που θα προκύψουν από την αναδημιουργία του εν λόγω βιοοικονομικού δυναμικού.

Κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις των καθεστώτων περιορισμού της αλιευτικής προσπάθειας

Δεν είναι δυνατόν, στο στάδιο αυτό να υπολογιστούν ποσοτικά οι περιφερειακές επιπτώσεις που θα επιφέρουν στην απασχόληση τα καθεστώτα περιορισμού της αλιευτικής προσπάθειας. Είναι ιδιαίτερα πολύ δύσκολο να εκτιμηθεί η εν δυνάμει απώλεια θέσεων απασχόλησης από περιορισμούς της αλιευτικής προσπάθειας, δεδομένου ότι:

- η απώλεια θέσεων απασχόλησης θα εξαρτηθεί από το εύρος και την έκταση των σχεδίων διαχείρισης και των καθεστώτων περιορισμού της αλιευτικής προσπάθειας που θα εγκριθούν τελικώς από το Συμβούλιο καθώς και από τις αποφάσεις των κρατών μελών για την κατανομή των περιορισμών αλιευτικής προσπάθειας μεταξύ των διαφόρων ομάδων των αλιευτικών σκαφών,
- οι εναλλακτικές ευκαιρίες απασχόλησης στον τομέα της αλιείας διαφέρουν από τη μία περιοχή στην άλλη, και, σε ορισμένες περιοχές, οι αλιείς που θα χάσουν την απασχόλησή τους σε ένα σκάφος δεν θα αντιμετωπίσουν καμία δυσκολία να βρουν απασχόληση σε ένα άλλο σκάφος, δεδομένου ότι ο κλάδος αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα επάνδρωσης κατά τα πρόσφατα έτη.

Ωστόσο, η Επιτροπή έλαβε υπόψη της, βάσει της προηγούμενης εμπειρίας από την αναδιάρθρωση του ισπανικού και του πορτογαλικού στόλου που αλιεύε προηγουμένως στο Μαρόκο¹², ότι 28.000 κατ'ανώτατο όριο αλιείς, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν το 11% περίπου της συνολικής απασχόλησης στη θάλασσα, θα μπορούσαν να επηρεαστούν από τα μέτρα αυτά¹³.

Μια νέα στρατηγική για την αντιμετώπιση της διαρθρωτικής προσαρμογής

Για την αντιμετώπιση της διαρθρωτικής προσαρμογής που θα είναι αναγκαία μετά τη μείωση των ευκαιριών απασχόλησης στον τομέα της αλιείας, η οποία θα προκύψει από την εφαρμογή της αρχής της βιώσιμης αλιείας, και για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας στον τομέα της αλιείας, η Επιτροπή προτίθεται να υιοθετήσει μια στρατηγική που θα αφορά τα εξής:

- Διεξαγωγή διμερών διαβουλεύσεων με τα κράτη μέλη για την αξιολόγηση των πιθανών κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων των καθεστώτων περιορισμού της αλιευτικής προσπάθειας

¹² Τα στοιχεία αυτά αντιστοιχούν με απώλεια μιας περίπου θέσεως απασχόλησης για κάθε δέκα τόνους αλιευτικής ικανότητας διαλυόμενων σκαφών.

¹³ Βάσει των στοιχείων του 1998. Αυτό σημαίνει μία μέση καθαρή μείωση κατά 7.000 αλιείς ανά έτος κατά την περίοδο 2003-2006. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η μέση ετήσια μείωση απασχόλησης που παρατηρήθηκε στον τομέα αλιείας κατά τα πρόσφατα έτη ανήλθε σε 8.000 θέσεις απασχόλησης.

- Βάσει των διαβουλεύσεων αυτών, διατύπωση σχεδίου δράσης για την αντιστάθμιση των κοινωνικοοικονομικών συνεπειών της αναδιάρθρωσης της αλιείας
- Επαναπρογραμματισμός των Διαρθρωτικών Ταμείων προκειμένου να ληφθούν υπόψη υφιστάμενα μέσα για την αντιμετώπιση των πιθανών κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων των καθεστώτων περιορισμού της αλιευτικής προσπάθειας.
- Κατάρτιση μακροπρόθεσμης στρατηγικής για ολοκληρωμένη ανάπτυξη παράκτιων περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία.
- Ενίσχυση του τομεακού διάλογου.
- Αξιολόγηση των συνθηκών εργασίας και της ασφάλειας στον τομέα της αλιείας και της μεταποίησης ψαριών.

Διμερείς διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη

Παρά το γεγονός ότι είναι δύσκολο στο στάδιο αυτό να υπάρχει σαφής ένδειξη των περιφερειών/περιοχών που θα επηρεαστούν περισσότερο από τα καθεστώτα περιορισμού της αλιευτικής προσπάθειας, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι οι προτάσεις αυτές θα απαιτήσουν σημαντικές προσπάθειες αναδιάρθρωσης. Για το λόγο αυτό η Επιτροπή θα διοργανώσει διμερείς συζητήσεις με τα κράτη μέλη για την αντιμετώπιση των εξής θεμάτων:

- πιθανή επίπτωση στην απασχόληση των περιορισμών και μειώσεων της αλιευτικής προσπάθειας από απόψεως αριθμού σκαφών υπό των φως των προτεινόμενων σχεδίων αποκατάστασης,
- εντοπισμός των περιφερειών στις οποίες οι αλιείς είναι δυνατόν να χρειάζονται ειδική βοήθεια για την εξεύρεση νέων θέσεων απασχόλησης,
- έκταση προσαρμογής των υφιστάμενων κοινοτικών καθεστώτων ενίσχυσης (ΧΜΠΑ, ΕΤΠΑ και ΕΚΤ), ιδίως στο πλαίσιο της μεσοπρόθεσμης μεταρρύθμισης το 2003-2004, με στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της ενίσχυσης στη διευκόλυνση της μεταπήδησης εργαζομένων στον τομέα της αλιείας σε άλλους τομείς και στη δημιουργία νέων ευκαιριών απασχόλησης.

Θα ληφθούν ιδιαίτερα υπόψη οι ανάγκες των πλέον απομακρυσμένων περιφερειών.

Σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση των κοινωνικοοικονομικών συνεπειών της αναδιάρθρωσης της αλιείας

Βάσει των διαβουλεύσεων αυτών και ευθύς μόλις η Επιτροπή λάβει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες από τα κράτη μέλη, θα παρουσιάσει ένα σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση των κοινωνικών, οικονομικών και περιφερειακών συνεπειών της αναδιάρθρωσης της αλιείας. Το σχέδιο αυτό δράσης θα συμπληρώσει και θα αποσαφηνίσει την προσωρινή αξιολόγηση της απώλειας θέσεων απασχόλησης και θα αντιμετωπίσει επίσης τις δημοσιονομικές ανάγκες μεταρρύθμισης της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής.

Επαναπρογραμματισμός των Διαρθρωτικών Ταμείων προκειμένου να επωφεληθούν από τα υφιστάμενα μέσα

Η Επιτροπή θα καλέσει τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη και περιφέρειες να επανεξετάσουν τις ανάγκες για τον επαναπρογραμματισμό των προγραμμάτων των Διαρθρωτικών Ταμείων και, όπου είναι αναγκαίο, την επιλεξιμότητα των περιοχών του στόχου 2. Η μεσοπρόθεσμη επανεξέταση της περιόδου 2000-2006 το 2004 θα προσφέρει τη σχετική ευκαιρία.

Η Κοινότητα διαθέτει ήδη μέσα διαρθρωτικής πολιτικής που μπορούν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των προβλημάτων των αλιέων που επηρεάζονται από την αναδιάρθρωση του τομέα. Στο πλαίσιο του Χρηματοδοτικού Μέρους Προσανατολισμού της Αλιείας (ΧΜΠΑ), διατίθενται ήδη τα ακόλουθα μέσα :

- καθεστώτα μερικής χρηματοδότησης πρόωρης συνταξιοδότησης, είτε για πλοιοκτήτες που επιθυμούν να μειώσουν την αλιευτική τους προσπάθεια ή για τα μέλη των πληρωμάτων·
- ατομικές αντισταθμιστικές (κατ'αποκοπήν) πληρωμές σε αλιείς που εργάζονται σε σκάφη και οι οποίοι έχουν διακόψει σε μόνιμη βάση τις δραστηριότητές τους·
- μη ανανεώσιμες ατομικές αντισταθμιστικές πληρωμές σε αλιείς για την στήριξη της επαγγελματικής επανακατάρτισής τους·
- μη ανανεώσιμες ατομικές αντισταθμιστικές πληρωμές σε αλιείς για τη στήριξη της διαφοροποίησης των δραστηριοτήτων τους.

Τα μέσα αυτά δεν χρησιμοποιούνται σήμερα ευρέως, αλλά η ευρείας κλίμακας διαρθρωτική προσαρμογή που απαιτείται στον τομέα της αλιείας μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα περισσότερη ζήτηση για τέτοιου είδους στήριξη, ιδίως σε περιοχές που εξαρτώνται ιδιαίτερα από την αλιεία.

Η πρόταση να μην επιτρέπεται από το 2003 η χορήγηση δημόσιας ενίσχυσης για τη μεταφορά αλιευτικών σκαφών, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς στο πλαίσιο κοινών επιχειρήσεων, καθώς και ενίσχυσης για κατασκευή νέων αλιευτικών σκαφών και να περιορισθεί η ενίσχυση για εκσυγχρονισμό αλιευτικών σκαφών για ορισμένους σκοπούς θα έχει ως αποτέλεσμα να μην μπορεί να χρησιμοποιηθεί ένα σημαντικό ποσό του ΧΜΠΑ σύμφωνα με τον προγραμματισμό των εθνικών προγραμμάτων. Τα κράτη μέλη, τα οποία είναι υπεύθυνα για τον καθορισμό προτεραιοτήτων όσον αφορά τη χρήση των κοινοτικών διαρθρωτικών ταμείων, θα πρέπει να αποφασίσουν να προγραμματίσουν εκ νέου το ποσό αυτό εν όλω ή εν μέρει σε κοινωνικά μέτρα.

Το 80% περίπου των περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία βρίσκονται σε περιφέρειες των στόχων 1 ή 2. Αυτό σημαίνει ότι προγραμματίζεται χρηματοδοτική στήριξη σε περιφερειακό επίπεδο προκειμένου να διευκολυνθούν παραγωγικές επενδύσεις (ιδίως σε ΜΜΕ, στη βιοτεχνία ή στον τουρισμό) στις περιφέρειες αυτές ή η επανακατάρτιση για επαγγελματικό επαναπροσανατολισμό στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ).

Το ΕΚΤ παρέχει επίσης χρηματοδότηση για τη στήριξη της προσαρμογής και του εκσυγχρονισμού πολιτικών και συστημάτων εκπαίδευσης, επιμόρφωσης και απασχόλησης σε όλες τις κοινοτικές περιφέρειες.

Με βάση την υπόθεση ότι τα ποσά που προγραμματίστηκαν αρχικά για τη ναυπήγηση και τον εκσυγχρονισμό σκαφών (τα οποία εκτιμώνται σε 460,6 εκατ. ευρώ για την περίοδο 2003-2006) θα επαναπρογραμματιστούν υπέρ κοινωνικοοικονομικών μέτρων, η Επιτροπή εκτιμά ότι είναι δυνατόν να απαιτηθούν πρόσθετοι πόροι της τάξεως των 88 εκατ. ευρώ για τη συγχρηματοδότηση των μέτρων αυτών. Ωστόσο, θα χρειαστεί κάποιος χρόνος για την έγκριση των σχεδίων διαχείρισης και των καθεστώτων περιορισμού της αλιευτικής προσπάθειας. Συνεπώς, είναι απίθανο να απαιτηθούν συμπληρωματικοί πόροι για κοινωνικά μέτρα πριν το 2004. Οι συμπληρωματικοί αυτοί πόροι θα μπορούσαν τότε να καλυφθούν με περαιτέρω επαναπρογραμματισμό των Διαρθρωτικών Ταμείων μετά από την ενδιάμεση αξιολόγηση.

Στρατηγική για ολοκληρωμένη ανάπτυξη των παράκτιων περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία

Δεδομένου του μεγάλου χρονικού διαστήματος που θα απαιτηθεί για την αποκατάσταση του αποθέματος, θα πρέπει να εξεταστεί, προκειμένου να τεθεί σε εφαρμογή μετά το 2006, μία ολοκληρωμένη ανάπτυξη των παράκτιων περιοχών που εξαρτώνται σήμερα από την αλιεία, η οποία θα έχει ως στόχο:

- την αναγνώριση του ρόλου που διαδραματίζουν οι αλιείς και οι άλλοι παράγοντες στον τομέα της αλιείας όσον αφορά τη διατήρηση της κοινωνικής και πολιτιστικής κληρονομιάς των παράκτιων περιοχών, μέσω της διατήρησης των πληθυσμών σε απομακρυσμένες περιοχές, στις οποίες υπάρχουν περιορισμένες οικονομικές δραστηριότητες εκτός της αλιείας, και της παροχής στήριξης για την ανάπτυξη εναλλακτικών δραστηριοτήτων, ιδιαίτερα του τουρισμού·
- την προώθηση της ανάπτυξης συμπληρωματικών παράκτιων δραστηριοτήτων οι οποίες μπορούν να παρέχουν εναλλακτική πλήρη ή μερική απασχόληση σε παράκτιους πληθυσμούς που εξαρτώνται από την αλιεία.

Ενίσχυση του τομεακού διαλόγου

Η Επιτροπή θα καλέσει επίσης τους κοινωνικούς εταίρους, ιδίως την “Επιτροπή Θαλάσσιας Αλιείας στον τομέα του Τομεακού Διαλόγου” για την εξέταση μέτρων που έχουν ως στόχο τη βελτίωση των όρων διαβίωσης και εργασίας στον τομέα της αλιείας. Ο διάλογος αυτός θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα :

- τη δημιουργία τέτοιου είδους συνεισφορών, όπως είναι η κοινωνική ρήτρα που συνέστησε πρόσφατα η προαναφερόμενη επιτροπή προκειμένου να εισαχθεί σε κοινοτικές αλιευτικές συμφωνίες·
- τη διασφάλιση μίας καλύτερης εικόνας του τομέα, προκειμένου ιδίως να βελτιωθεί η απασχόληση νέων ατόμων, με την ενθάρρυνση της ανάπτυξης παιδείας όσον αφορά την υγεία και την ασφάλεια στον τομέα της αλιείας·

- την ενδυνάμωση του ρόλου που διαδραματίζουν οι γυναίκες στον τομέα της αλιείας, δεδομένου ότι η θέση και η κοινωνική προστασία που διαθέτουν συχνά παραμένει ανεπαρκής.

Αξιολόγηση των συνθηκών εργασίας και ασφάλειας στον τομέα της αλιείας και της μεταποίησης ψαριών

Όσον αφορά τη βελτίωση των όρων διαβίωσης και εργασίας στον τομέα της αλιείας η Επιτροπή θα αξιολογήσει την εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας όσον αφορά τους όρους ασφάλειας και εργασίας των αλιέων και των εργαζομένων στον τομέα της αλιείας, δεδομένου ότι η αλιεία παραμένει μία από τις πλέον επικίνδυνες επαγγελματικές δραστηριότητες με σημαντικά υψηλότερα ποσοστά ατυχημάτων απ'ό,τι στον υπόλοιπο πρωτογενή τομέα παραγωγής. Εάν χρειαστεί, η Επιτροπή θα υποβάλει προτάσεις για βελτιώσεις του σχετικού νομικού πλαισίου.

3.8. Οικονομική διαχείριση της αλιείας στην Ένωση

Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο τομέας της αλιείας χαρακτηρίζεται ακόμη από ειδικά στοιχεία τα οποία καθιστούν δύσκολη την βραχυπρόθεσμη εφαρμογή κανονικών οικονομικών όρων, όπως είναι ο ελεύθερος ανταγωνισμός μεταξύ των παραγωγών και η ελευθερία επενδύσεων. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνεται η διαρθρωτική έλλειψη ισορροπίας μεταξύ σπάνιων αλιευτικών πόρων και του μεγέθους και της ισχύος των αλιευτικών στόλων, η συνεχιζόμενη εξάρτηση ορισμένων παράκτιων κοινοτήτων από την αλιεία καθώς και η απουσία παρόμοιων όρων ανταγωνισμού όσον αφορά τους επιχειρηματίες των διαφόρων κρατών μελών λόγω διαφορετικής εθνικής στάσεως όσον αφορά την χορήγηση δημόσιας ενίσχυσης στον τομέα αυτό.

Εάν η Κοινότητα λάβει μέτρα για την αντιμετώπιση των θεμάτων αυτών βάσει των προτάσεων που παρουσιάζονται τώρα, θα δημιουργήσει σταδιακά ένα κλίμα το οποίο θα είναι ευνοϊκότερο για την εισαγωγή περισσότερο κανονικών οικονομικών όρων και για την εξάλειψη εμποδίων στην ομαλή οικονομική δραστηριότητα, όπως είναι οι εθνικές κατανομές αλιευτικών δυνατοτήτων και η αρχή της σχετικής σταθερότητας.

Εν τω μεταξύ, η Κοινότητα πρέπει να εξετάσει τρόπους με τους οποίους η οικονομική διάσταση της διαχείρισης της αλιείας μπορεί καλύτερα να συνεισφέρει στους στόχους της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα διοργανώσει, κατά τη διάρκεια του 2002, εργαστήρια για την οικονομική διαχείριση με εκπροσώπους των αρμόδιων για την αλιεία αρχών, του κλάδου της αλιείας και άλλων ενδιαφερομένων για τη συζήτηση της δυνατότητας για πρόβλεψη, στο πλαίσιο των κοινοτικών ή/και εθνικών συστημάτων διαχείρισης της αλιείας για :

- ένα σύστημα εμπορεύσιμων αλιευτικών δικαιωμάτων (ατομικών ή συλλογικών)·
- την πληρωμή του δικαιώματος άσκησης αλιευτικών δραστηριοτήτων ή/και την ανάκτηση των δαπανών διαχείρισης της αλιείας από τον κλάδο της αλιείας.

Η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση στο Συμβούλιο, κατά τη διάρκεια του 2003, σχετικά με την έκβαση των συζητήσεων αυτών και, ενδεχομένως, θα παρουσιάσει προτάσεις για κοινοτικές και διεθνείς περαιτέρω ενέργειες.

Η Επιτροπή θα διασφαλίσει την αυστηρή εξέταση, παρακολούθηση και έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων προκειμένου να αποφευχθούν οι αρνητικές επιπτώσεις επί των αλιευτικών πόρων και να ενισχυθεί η σχέση μεταξύ της συμμόρφωσης των κρατών μελών προς τους στόχους της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής και της έγκρισης της κρατικής ενίσχυσης.

3.9. Αποτελεσματική και συμμετοχική λήψη αποφάσεων

Υπάρχει ανάγκη για την προσαρμογή και τη βελτίωση της διαχείρισης¹⁴ της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής με σκοπό όχι μόνο να δοθεί πρόσβαση στη διαδικασία διαμόρφωσης πολιτικής στα ενδιαφερόμενα μέρη, αλλά επίσης και για την προαγωγή μεγαλύτερης ανάληψης ευθυνών και επίδειξης ευθύνης από όλους τους εμπλεκόμενους.

Η Επιτροπή προτείνει :

Τη συγκρότηση Περιφερειακών Γνωμοδοτικών Συμβουλίων για τη διαχείριση της αλιείας (ΠΓΣ) για τη διασφάλιση μεγαλύτερης συμμετοχής των παραγόντων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο

- Τα ΠΓΣ θα έχουν τα εξής συμβουλευτικά καθήκοντα :
 - υποβολή προτάσεων στην Επιτροπή ή στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη κατόπιν δικής τους πρωτοβουλίας ή κατόπιν αιτήσεως της Επιτροπής ή κράτους μέλους, για θέματα που αφορούν τη διαχείριση της αλιείας·
 - έκδοση γνώμης σχετικά με τις προτάσεις της Επιτροπής ή των κρατών μελών για τη διατήρηση και διαχείριση της αλιείας στη σχετική περιφέρεια·
 - έκφραση σχολίων και σύσταση βελτιώσεων για την εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας στην σχετική περιφέρεια·
 - άσκηση οποιωνδήποτε άλλων δραστηριοτήτων για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους.
- Οι κανόνες συμμετοχής θα είναι αρκετά ευέλικτοι έτσι ώστε να διασφαλίζουν τη συμμετοχή όλων των μερών που έχουν πραγματικό συμφέρον στη σχετική περιφέρεια αλιείας, παρά το γεγονός ότι η ταυτότητα των ενδιαφερομένων μερών μπορεί να ποικίλει ανάλογα με θέμα που πρόκειται να συζητηθεί από το ΠΓΣ. Σε ευρύτερο επίπεδο, θα μπορούσαν να συμμετέχουν οργανώσεις παραγωγών, επιστήμονες, διαχειριστές αλιείας των οικείων εθνικών, περιφερειακών ή τοπικών διοικήσεων, περιβαλλοντικές και άλλες ενδιαφερόμενες ΜΚΟ, αντιπρόσωποι του κλάδου της υδατοκαλλιέργειας και μεταποίησης, ερασιτέχνες αλιείς, χονδρέμποροι και αλιεργάτες.
- Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη δεν θα δεσμεύονται από τις συστάσεις, γνώμες ή εκθέσεις των Περιφερειακών Γνωμοδοτικών Συμβουλίων, αλλά έχουν τη

¹⁴

Διαχείριση σημαίνει κανόνες, διαδικασίες και συμπεριφορές που επηρεάζουν τον τρόπο με τον οποίο ασκούνται οι εξουσίες, ιδίως όσον αφορά την σαφήνεια, τη συμμετοχή, την ανάληψη ευθυνών, την αποτελεσματικότητα και τη συνεκτικότητα.

δυνατότητα να επεξηγούν στα επεξηγηματικά σημειώματα των προτάσεών τους τον τρόπο με τον οποίο έλαβαν υπόψη την γνώμη του αρμόδιου ΠΓΣ.

- Ο νέος κανονισμός-πλαίσιο του Συμβουλίου για τη διατήρηση και διαχείριση θα παρέχει την κατάλληλη νομική βάση για την ίδρυση των ΠΓΣ και θα προβλέπει τις αρχές που θα διέπουν την λειτουργία τους.

Αποσαφήνιση ευθυνών διαχείρισης για την αποτελεσματική αντιμετώπιση τοπικών αναγκών διαχείρισης και εκτάκτων καταστάσεων

Τα κράτη μέλη θα εξουσιοδοτηθούν, στο πλαίσιο του νέου κανονισμού-πλαισίου του Συμβουλίου για τη διατήρηση και διαχείριση, να λαμβάνουν μη εισάγοντα διακρίσεις μέτρα για τη διαχείριση των αλιευτικών πόρων που θα εφαρμόζονται σε όλα τα σκάφη εντός της ζώνης τους των 12 μιλίων και σε σκάφη που φέρουν τη σημαία τους εντός υδάτων υπό τη δικαιοδοσία τους, υπό τον όρο ότι τα μέτρα κοινοποιούνται εκ των προτέρων στην Επιτροπή και στα άλλα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη και ότι είναι συμβατά (και όχι λιγότερο αυστηρότερα από) προς ανάλογα κοινοτικά μέτρα. Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει την κατάργηση οποιουδήποτε μέτρου που δεν είναι σύμφωνο προς το κοινοτικό δίκαιο.

Ένα κράτος μέλος (ή περισσότερα του ενός κράτη μέλη) θα εξουσιοδοτηθούν επίσης να λάβουν επείγοντα μέτρα, τα οποία μπορούν να εφαρμοσθούν κατά τη διάρκεια τριών μηνών κατ'ανώτατο όριο, στα ύδατα υπό τη δικαιοδοσία του και τα οποία θα εφαρμόζονται σε όλα τα σκάφη, υπό τον όρο ότι τα μέτρα αυτά κοινοποιούνται εκ των προτέρων στην Επιτροπή και στα άλλα κράτη μέλη και ότι η Επιτροπή δεν αντιτίθεται στα μέτρα αυτά εντός συντόμου χρονικού διαστήματος.

Οι εξουσίες της Επιτροπής για τη λήψη επειγόντων μέτρων θα ενισχυθούν με την παράταση της μέγιστης διάρκειας των μέτρων αυτών σε ένα έτος. Το γεγονός αυτό θα δώσει περισσότερο χρόνο για την έκδοση, μέσω των συνήθων διαδικασιών, νέων κοινοτικών κανόνων για την αντιμετώπιση της κατάστασης.

Κατάρτιση ευρωπαϊκού κώδικα για πρακτικές υπεύθυνης αλιείας με την ενεργό συμμετοχή αλιέων και άλλων ενδιαφερομένων μερών

Εθελοντικοί κανόνες, υπό την μορφή αρχών και προτύπων συμπεριφοράς για πρακτικές υπεύθυνης αλιείας, όπως είναι εκείνοι που προωθούνται από τον κώδικα συμπεριφοράς του FAO, μπορούν να συμπληρώσουν τους ισχύοντες κανονισμούς με τη βελτίωση της δέσμευσης των αλιέων προς τους κανόνες της υπεύθυνης αλιείας. Οι εθελοντικοί κανόνες μπορούν επίσης να συμβάλουν στη βελτίωση του επιπέδου συμμόρφωσης εκ μέρους των αλιέων. Εθελοντικοί κανόνες που έχουν συμφωνηθεί σε μία περιοχή για τις απορρίψεις, στο πλαίσιο των μελλοντικών ΠΓΣ, μπορούν να αποδώσουν προστιθέμενη αξία σε γενικούς κανόνες που προβλέπονται στους κανονισμούς τεχνικών μέτρων.

Σε πρώτη φάση, η Επιτροπή θα καλέσει τους παράγοντες που δραστηριοποιούνται στο πλαίσιο της Συμβουλευτικής Επιτροπής Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας προκειμένου να συμβάλουν στην ανάπτυξη ενός Ευρωπαϊκού Κώδικα για πρακτικές υπεύθυνης αλιείας. Ο κώδικας αυτός θα πρέπει να συμπληρωθεί από μία δέσμη των καλύτερων περιφερειακών πρακτικών που πρέπει να αναπτυχθούν από τα οικεία ΠΓΣ.

Διάλογος με παράγοντες τρίτων χωρών

Η δράση αυτή αφορά τη δημιουργία ενός πλαισίου για διάλογο και διαβούλευση στο οποίο θα συμμετέχουν οι ενδιαφερόμενοι παράγοντες και οι κοινωνικοί φορείς τρίτων χωρών, όσον αφορά τις διεθνείς αλιευτικές δραστηριότητες της Κοινότητας, και ιδίως τη διαπραγμάτευση μελλοντικών αλιευτικών εταιρικών σχέσεων με τις αναπτυσσόμενες χώρες.

Ανάθεση εξουσιών και απλοποίηση κανόνων

- Η Επιτροπή προτείνει μεγαλύτερη χρήση “κανονισμών-πλαισίων”, οι οποίοι θα καθορίζουν τους βασικούς στόχους, αρχές και κανόνες μιας δεδομένης πτυχής της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, όπως είναι η διατήρηση και η διαχείριση καθώς και ο έλεγχος. Στη βάση αυτή, θα θεσπίζονται λεπτομερέστεροι τεχνικοί και διαδικαστικοί κανόνες από την Επιτροπή, η οποία θα επικουρείται από επιτροπή που θα αποτελείται από αντιπροσώπους των κρατών μελών. Παραδείγματα τέτοιων αποφάσεων εφαρμογής περιλαμβάνουν την προσαρμογή των ορίων αλιευμάτων και της αλιευτικής προσπάθειας όσον αφορά τα είδη που υπόκεινται σε πολυετή σχέδια διαχείρισης και τη μεταφορά στο κοινοτικό δίκαιο διεθνών συστάσεων που θα καταστούν δεσμευτικές για την Κοινότητα καθώς και την εφαρμογή των κανόνων ελέγχου και εφαρμογής.
- Η εθνική υποχρεωτική συγχρηματοδότηση έργων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του Χρηματοδοτικού Μέσου Προσανατολισμού της Αλιείας (ΧΜΠΑ) δεν θα υπόκειται πλέον στον έλεγχο βάσει των κανόνων που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις. Με τον τρόπο αυτό, η χρηματοδότηση του ΧΜΠΑ θα μπορούσε να διατίθεται ταχύτερα και θα μειωθεί το διοικητικό βάρος τόσο για τα κράτη μέλη όσο και για την Επιτροπή.
- Ανάλογα με την πρόοδο της μεταρρύθμισης, η Επιτροπή θα προτείνει ενδεχομένως, να μην κοινοποιούνται πλέον από τα κράτη μέλη ορισμένοι τύποι κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της αλιείας, ιδίως οι κοινωνικές ενισχύσεις, δεδομένου ότι δεν παρουσιάζουν προβλήματα.

Ενέργειες για την προώθηση της διαφάνειας και ειδική διαδικασία αξιολόγησης

- Θα καθιερωθεί τακτικός διάλογος μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής για την εφαρμογή της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο μιας ειδικής διαδικασίας αξιολόγησης. Μεταξύ των θεμάτων, θα περιλαμβάνεται η πολιτική του στόλου βάσει των εκθέσεων που θα συντάσσονται από την Επιτροπή. Στη διαδικασία αυτή, τα κράτη μέλη θα καλούνται να παρουσιάζουν εθνικά μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις βάσει του κοινοτικού δικαίου και να απαντούν σε ερωτήματα και σχόλια άλλων κρατών μελών και της Επιτροπής. Άλλα θέματα της διαδικασίας αυτής θα περιλαμβάνουν τις οικονομικές και κοινωνικές πτυχές της διαχείρισης της αλιείας.
- Η Επιτροπή θα παρέχει μεγαλύτερη δημόσια διαφάνεια των επιδόσεων των κρατών μελών όσον αφορά τους κανόνες της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, δημοσιεύοντας τακτικά μία “έκθεση επιδόσεων στον τομέα της συμμόρφωσης”, στην οποία θα παρατίθενται στοιχεία σχετικά με τις εθνικές εκθέσεις αλιευμάτων και στόλου, σχετικά με τις δραστηριότητες επιθεώρησης καθώς και άλλοι

σχετικοί δείκτες συμμόρφωσης προς τους κανόνες της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής. Θα περιλαμβάνονται επίσης συνοπτικά στοιχεία σχετικά με διαδικασίες παράβασης κατά των κρατών μελών.

- Η διαφάνεια των αποφάσεων που λαμβάνονται στο πλαίσιο της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής θα αυξηθεί με τη συστηματική δημοσίευση όλων των αποφάσεων στην Επίσημη Εφημερίδα και στο Διαδίκτυο. Θα δημοσιοποιούνται τα συγκεντρωτικά στοιχεία, όπως είναι στοιχεία για τα αλιεύματα, τις αλιευτικές προσπάθειες και την αλιευτική ικανότητα των στόλων των κρατών μελών.

3.10. Αναθεώρηση

Η Επιτροπή προτείνει την περαιτέρω αναθεώρηση των πτυχών της πολιτικής που αφορά τη διατήρηση και το στόλο της αναθεωρημένης Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής το 2008.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η Κοινή Αλιευτική Πολιτική έφθασε σε μία σημαντική καμπή. Οι προκλήσεις είναι επείγουσες και σοβαρές. Οι σημερινές χαμηλές επιδόσεις της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής όσον αφορά τη βιωσιμότητα της αλιείας αποδεικνύουν ότι πολλά από τα μέσα που εφαρμόστηκαν κατά τα τελευταία 20 έτη έφθασαν στα όριά τους. Στην κρίσιμη αυτή κατάσταση, υπάρχει ανάγκη για εκτεταμένες αλλαγές. Η μεταρρύθμιση των στόχων, αρχών, προτεραιοτήτων και μέσων της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής είναι περισσότερο παρά ποτέ αναγκαία για την επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης και για τη διασφάλιση του μέλλοντος του ευρωπαϊκού αλιευτικού τομέα.

Η παρούσα ανακοίνωση παρουσιάζει την πρώτη δέσμη των προτάσεων μεταρρύθμισης. Οι προτάσεις αυτές είναι οι εξής:

- Κανονισμός του Συμβουλίου για τη διατήρηση και βιώσιμη εκμετάλλευση των αλιευτικών πόρων στο πλαίσιο της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, με τον οποίο καθορίζεται το πλαίσιο εντός του οποίου θα μπορούν να λαμβάνονται μέτρα διατήρησης, μέτρα για την προσαρμογή της αλιευτικής ικανότητας καθώς και μέτρα ελέγχου και εφαρμογής στο πλαίσιο της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής. Ο κανονισμός θα πρέπει να τεθεί σε ισχύ μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2003.
- Κανονισμός του Συμβουλίου για τη θέσπιση επείγοντος κοινοτικού μηχανισμού για τη διάλυση αλιευτικών σκαφών κατά την περίοδο 2003-2006. Ο κανονισμός θα πρέπει να τεθεί σε ισχύ μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2003.
- Κανονισμός του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 2792/1999 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων και ρυθμίσεων όσον αφορά την κοινοτική διαρθρωτική ενίσχυση στον τομέα της αλιείας. Ο κανονισμός θα πρέπει να τεθεί σε ισχύ μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2003.
- Σχέδιο δράσης για την ενσωμάτωση απαιτήσεων προστασίας του περιβάλλοντος στην Κοινή Αλιευτική Πολιτική.

- Σχέδιο δράσης για την εξάλειψη της παράνομης αλιείας καθώς και της αλιείας που δεν υπόκειται σε εκθέσεις και ρυθμίσεις.

Η Επιτροπή θα παρουσιάσει επίσης τις ακόλουθες νομοθετικές προτάσεις και άλλες δράσεις μεταρρύθμισης:

Διαρθρωτικά, οικονομικά και κοινωνικά μέτρα

- Σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση των κοινωνικών, οικονομικών και περιφερειακών συνεπειών της αναδιάρθρωσης του κοινοτικού τομέα της αλιείας, το οποίο θα παρουσιαστεί το δεύτερο εξάμηνο του 2002.
- Έκθεση για την οικονομική διαχείριση της αλιείας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Επιτροπή θα υποβάλει την έκθεσή της στα άλλα Ευρωπαϊκά Όργανα το 2003.

Διατήρηση

- Σχέδιο δράσης για τη βελτίωση των επιστημονικών συμβουλών για τη διαχείριση της αλιείας. Το σχέδιο δράσης θα υποβληθεί το δεύτερο εξάμηνο του 2002.
- Σχέδιο δράσης για τις απορρίψεις. Το σχέδιο δράσης θα υποβληθεί το δεύτερο εξάμηνο του 2002.
- Σχέδιο δράσης για τη διαχείριση της αλιείας στη Μεσόγειο. Το σχέδιο δράσης θα υποβληθεί το δεύτερο εξάμηνο του 2002.
- Κώδικας συμπεριφοράς για την υπεύθυνη αλιεία στην Ευρώπη. Η Συμβουλευτική Επιτροπή Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας θα κληθεί να αναπτύξει τον κώδικα μέχρι το τέλος του 2002.

Διεθνείς πτυχές

- Ολοκληρωμένο πλαίσιο για εταιρικές σχέσεις στον τομέα της αλιείας σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Το πλαίσιο θα υποβληθεί το δεύτερο εξάμηνο του 2002.
- Σχέδιο δράσης για τη βελτίωση της αξιολόγησης των αποθεμάτων σε μη κοινοτικά ύδατα. Το σχέδιο δράσης θα υποβληθεί πριν το τέλος του 2002.

Έλεγχος και εφαρμογή

- Σχέδιο δράσης για τη συνεργασία στον τομέα της εφαρμογής. Το σχέδιο δράσης θα υποβληθεί το δεύτερο εξάμηνο του 2002.
- Ανακοίνωση για τη συγκρότηση Κοινής Δομής Επιθεώρησης. Η ανακοίνωση θα υποβληθεί πριν το τέλος του 2002. Η Κοινή Δομή Επιθεώρησης θα πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή μέχρι τα μέσα του 2004.

Άλλα μέτρα

- Στρατηγική για την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής υδατοκαλλιέργειας. Η στρατηγική θα υποβληθεί το δεύτερο εξάμηνο του 2002.

- Ανακοίνωση για τη διαφάνεια, απόδοση και συμμόρφωση. Η ανακοίνωση θα υποβληθεί το δεύτερο εξάμηνο του 2002.

Παράρτημα 1

Η τρέχουσα κατάσταση των κυριότερων κοινοτικών ιχθυοαποθεμάτων

(i) Επισκόπηση

Οι ποσότητες ώριμων βενθοπελαγικών ψαριών στη θάλασσα βάσει εκτιμήσεων του Διεθνούς Συμβουλίου για την Εξερεύνηση της Θάλασσας (ICES) μειώθηκαν, σε πολλές περιπτώσεις, σημαντικά κατά τα τελευταία 25 έτη. Κατά μέσο όρο, οι ποσότητες αυτές ήταν κατά 90% περίπου υψηλότερες στις αρχές της δεκαετίας του 1970 απ'ό,τι στα τέλη της δεκαετίας του 1990. Η γενική μείωση των εκφορτώσεων παρουσιάζει παρόμοια εικόνα. Για ορισμένα αποθέματα, όπως είναι ο γάδος, παρουσιάστηκαν δραστικότερες μειώσεις των ώριμων ψαριών. Η βιομάζα πελαγικών ειδών και ειδών για βιομηχανικούς σκοπούς αυξήθηκε κατά μέσο όρο κατά 20% από τα τέλη της δεκαετίας του 1970 και τα μέσα της δεκαετίας του 1980. Η αύξηση αυτή οφείλεται τουλάχιστον εν μέρει στην αποκατάσταση του αποθέματος της ρέγγας μετά τα χαμηλά επίπεδα του τέλους της δεκαετίας του 1970.

Η συνολική τάση παρουσιάζει αύξηση της αλιείας των αποθεμάτων κάθε έτος (αυξημένο ποσοστό θνησιμότητας λόγω της αλιείας) που οδήγησε σε κατάρρευση των ποσοτήτων ώριμων ψαριών. Τα πρόσφατα έτη, οι ποσότητες των ώριμων ψαριών στη θάλασσα για πολλά αποθέματα βρέθηκαν χαμηλότερα ή πολύ κοντά στα ελάχιστα επίπεδα που απαιτούνται προκειμένου να εξασφαλιστεί μεγάλη πιθανότητα βιωσιμότητας (προληπτικά επίπεδα βιομάζας αποθέματος), ενώ κατά το παρελθόν ευρίσκοντο συνήθως πάνω από τα επίπεδα αυτά. Παρομοίως, πολλά αποθέματα παρουσίασαν επίπεδο θνησιμότητας λόγω της αλιείας πάνω από τα προληπτικά επίπεδα, ενώ, κατά το παρελθόν, το ποσοστό θνησιμότητας λόγω της αλιείας ήταν χαμηλότερο από το προληπτικό επίπεδο.

Από βιολογικής απόψεως, η βιωσιμότητα ενός μεγάλου αριθμού αποθεμάτων θα απειληθεί εάν διατηρηθούν τα σημερινά επίπεδα εκμετάλλευσης και, επί του παρόντος, ο κίνδυνος αυτό παρουσιάζεται υψηλότερος για τα βενθοπελαγικά αποθέματα στρογγυλοψάρων τα οποία παρουσιάζουν υψηλή εμπορική αξία.

Η κατάσταση είναι καλύτερη για τα πελαγικά αποθέματα. Τα αποθέματα μικρών πελαγικών ειδών (ρέγγα, σαρδελόρεγγα, σκουμπρί, σαυρίδι, γάδος, σαρδέλα) και για τα είδη που αλιεύονται για βιομηχανικούς σκοπούς (σύκο της Νορβηγίας, αμμόγελα) δεν παρουσίασαν γενικά επιδείνωση κατά τα τελευταία είκοσι έτη και ειδικότερα κατά την τελευταία δεκαετία.

Στην περίπτωση των βενθικών αποθεμάτων (καραβίδα, πλατύψαρα) μπορεί να παρατηρηθεί μία γενική υπερεκμετάλλευση, αλλά, από βιολογικής απόψεως, η κατάσταση δεν μπορεί να θεωρηθεί συστηματικά ως σοβαρή.

Τέλος, υπάρχουν επίσης αλιευτικοί πόροι, όπως είναι τα σελάχια και οι ρίνες καθώς και ήσσονος σημασίας είδη πλατυψάρων (μεταξύ των οποίων τα καλκάνια, οι λεμονόγλωσσες και οι λιμάντες) τα οποία δεν υφίστανται εμπεριστατωμένη επιστημονική παρακολούθηση, αλλά τα οποία μπορεί επίσης να υφίστανται υπερεκμετάλλευση.

Η κατάσταση ποικίλει από τη μία ζώνη στην άλλη, ιδίως από απόψεως εμφανούς εξέλιξης της θνησιμότητας λόγω της αλιείας μεσοπρόθεσμα έως και μακροπρόθεσμα. Στη Βαλτική Θάλασσα, η τρέχουσα κατάσταση δεν φαίνεται να είναι βιώσιμη. Στη Βόρεια Θάλασσα, δεν κατέστη δυνατή αντιστροφή της εξάντλησης ιχθυαποθεμάτων στρογγυλοψάρων ούτε η εξασφάλιση, στην περίπτωση της γλώσσας και της ευρωπαϊκής χωματίδας, ενός περιθωρίου ασφαλείας σύμφωνα με την αρχή της πρόληψης, η οποία θα βελτίωνε επίσης την οικονομική κατάσταση για τους τύπους αυτών αλιείας. Στα δυτικά ύδατα, τα ποσοστά θνησιμότητας λόγω της αλιείας αυξάνονται συνεχώς, φθάνοντας, ή ακόμη και υπερβαίνοντας, τα ιστορικά επίπεδα που παρατηρήθηκαν στη Βόρειο Θάλασσα. Τα διαθέσιμα επιστημονικά δεδομένα είναι λιγότερο πλήρη, αλλά πολλοί συμφωνούν ότι υπάρχει υπεραλίευση πολλών σημαντικών αποθεμάτων.

Συνοψίζοντας, πολλά αποθέματα βρίσκονται επί του παρόντος εκτός ή σχεδόν εκτός ασφαλών βιολογικών ορίων. Υφίστανται υπερβολικά εκτεταμένη εκμετάλλευση, ή διαθέτουν μικρές ποσότητες ώριμων ψαριών, ή και τα δύο μαζί. Επί του παρόντος, η κατάσταση για πολλά αποθέματα δεν είναι καταστροφική. Ωστόσο, εάν συνεχιστούν οι σημερινές τάσεις, πολλά αποθέματα θα καταρρεύσουν. Η βελτίωση της κατάστασης πολλών ιχθυαποθεμάτων είναι επείγουσα.

(ii) Αποθέματα για τα οποία οι επιστημονικές συμβουλές συνιστούν σχέδια αποκατάστασης

- Προσφυγάκι (συνδυασμένο απόθεμα, I-IX, XII και XIV)
- Γάδος του Kattegat
- Μερλούκιος του Βορρά στη Βόρειο Θάλασσα
- Μερλούκιος του Βορρά στο Skagerrak και Kattegat
- Μερλούκιος του Βορρά στα δυτικά ύδατα (Vb, VI, VII, XII, XIV)
- Γάδος στα βόρεια δυτικά ύδατα (Vb, VI, XII, XIV)
- Γάδος στην Ιρλανδική Θάλασσα (VIIa)
- Γάδος στα δυτικά ύδατα (VIIb-k, VIII, IX, X, CECAF)
- Νταούκι του Ατλαντικού στην Ιρλανδική Θάλασσα (VIIa)
- Καραβίδα στη θάλασσα της Κανταβρίας (VIIIc)
- Καραβίδα στην δυτική ιβηρική περιοχή (IX, X, CECAF)
- Καραβίδα στο Βισκαϊκό Κόλπο (VIIIabde)
- Γλώσσα στο βόρειο τμήμα του Βισκαϊκού Κόλπου (VIIIab)
- Μαύρος μπακαλιάρος της Θάλασσας της Ιρλανδίας (VIIa)

(iii) Άλλα αποθέματα εκτός ασφαλών βιολογικών ορίων

- Πεσκαντρίτσα της νορβηγικής θάλασσας και της Βορείου Θάλασσας (IIa, Βόρειος Θάλασσα)
- Πεσκαντρίτσα στην περιοχή της Ιβηρικής Χερσονήσου (VIIIc, IX, X, CECAF)
- Πεσκαντρίτσα στα δυτικά ύδατα (Vb, VI, XII, XIV)
- Πεσκαντρίτσα στα δυτικά της Ιρλανδίας (VII)
- Πεσκαντρίτσα του Βισκαϊκού Κόλπου (VIIIabde)
- Σαυρίδι της δυτικής Ιβηρικής Χερσονήσου (VIIIc, IX)
- Σαυρίδι δυτικά της Σκωτίας, δυτικά της Ιρλανδίας και του Βισκαϊκού Κόλπου (Vb, VI, VII, VIIIabde)
- Ζαγκέτες του Βισκαϊκού Κόλπου (VIIIabde)
- Γλώσσα της δυτικής Μάγχης (VIIe)
- Γλώσσα της Νορβηγικής Θάλασσας και της Βορείου Θάλασσας (II, N. Sea)
- Γλώσσα της Κελτικής Θάλασσας (VIIfg)
- Ευρωπαϊκή χωματίδα της Κελτικής Θάλασσας (VIIfg)